

ΤΕΥΧΟΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟΝ

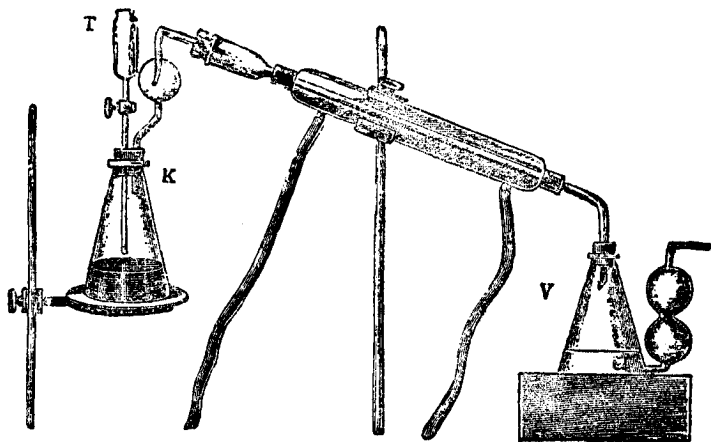
ΤΩΝ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΧΗΜΙΚΩΝ

•
ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

•
ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

•
ΑΙ ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ
ΧΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΟΙ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1958

Α Θ Η Ν Α Ι

Πάν αντίτυπον φέρει τήν σφραγίδα του συνδέσμου των συνταξιούχων του Ταμείου Έπικουρικής Ασφαλίσεως Χημικών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

A handwritten signature in black ink, written in a cursive style. The signature is positioned to the right of the circular seal and is underlined with a single horizontal line.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟ-
ΤΗΤΟΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ Ο ΟΜΗΡΟΣ

Ἑπτὰ πόλεις ἐρίζουν καὶ διεκδικοῦν τὴν τιμὴν
τῆς γεννήσεώς του.

Σμύρνη, Ρόδος, Κολοφών, Σαλαμίς,
Χίος, Ἄργος, Ἀθηναίαι. Ἐκτὸς τούτων
καὶ ἄλλαι πόλεις διεκδικοῦν καὶ διαφιλονεικοῦν
τὴν γέννησίν του. Ἡ Κύμη, Ἴος, Πύλος, Ἰθάκη καὶ
ἡ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς.

Ἐκ πασῶν τούτων ἡ Σμύρνη καὶ ἡ Χίος φέρονται
ὡς πατρίς τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς ὑψηλίου.

Ἐγεννήθη μᾶλλον ἐν Σμύρνῃ τὸν ἕνατον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

Ἐζησεν ἐν Χίῳ καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἴῳ, ὅπου ὑπάρχει ὁ τάφος του.

Τὰ δύο μεγάλα ἔπη τοῦ Ὀμήρου, ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσσεια,
προεκάλεσαν τὸν θαυμασμόν ἀπάντων τῶν σοφῶν τῆς ὑψηλίου, τόσον
διὰ τὴν περιγραφικὴν ἰκανότητα τοῦ στιχουργοῦ, ὅσον καὶ διὰ
τὴν ἠθικοπλαστικὴν ἀξίαν τοῦ περιεχομένου.

Αἱ εἰς τὰ ἐπικά ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν
Ὀδύσσειαν, περιεχόμεναι φυσιογνωστικαὶ παρατηρήσεις, εἶναι μὲν
ὀλίγαι, ἀλλὰ λίαν χαρακτηριστικαὶ τῶν παλαιωτάτων ἐκείνων
χρόνων.

Εἰς τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη ἀναφέρονται ὁ σίδηρος, ὁ μόλυβδος, ὁ
χρυσός, ὁ ἄργυρος, ὁ χαλκός καὶ ἄλλα τινὰ μέταλλα.

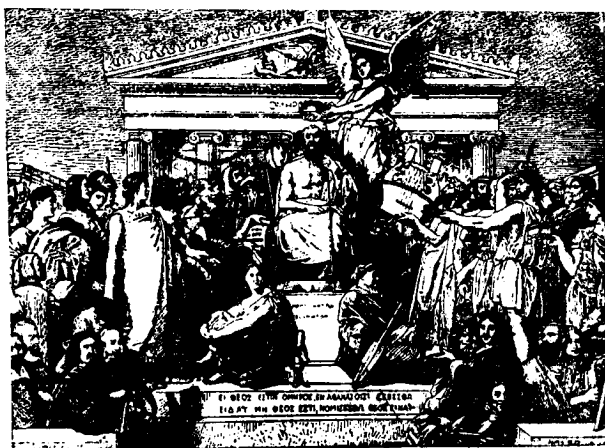
Ἐκ τῶν ἀνοργάνων ἐνώσεων ἀναφέρονται ἡ ἄσβεστος, ὡς τεχνικά
δὲ ὕλικά αἱ κέραμοι, εἶδη ἀγγειοπλαστικῆς, καὶ ἄλλα τινὰ,
ἐκ δὲ τῆς βιοτεχνίας ἡ παρασκευὴ τοῦ οἴνου, ὅστις ἦτο γνωστός
πρὸ ἑξ χιλιάδων ἐτῶν, ἡ παρασκευὴ τοῦ τυροῦ, τοῦ ἄρτου, ἡ τέχνη
τῶν ἀρωμάτων, ἡ βυρσοδεψία, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ θείου, διὰ
καύσεως τούτου ὡς ἀπολυμαντικοῦ, ὡς καὶ ἄλλα τινὰ. Εἰς τὰ Ὀμη-
ρικὰ ἔπη ἀναφέρονται οἱ τόποι τῶν ἐξορυσσομένων μεταλλευμάτων,

ὡς καὶ τὰ ἐκ τούτων ἐξαγόμενα μέταλλα. Ἐκ τῆς νήσου Κύπρου ὁ χαλκός. Ἐκ τοῦ Παγγαίου ὁ χρυσός. Ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Κολχίδος ὁ σίδηρος κ.ο.κ.

Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει καὶ ἀνόργανα χρώματα, ὡς τὸν λαζούλιθον, ἐπίσης τὴν πίσσαν καὶ πολλὰς φυτικὰς βαφάς.

Αἱ φυσικαὶ γνώσεις, τὰς ὁποίας ἀποκομίζομεν ἀπὸ τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη, εἶναι λίαν χαρακτηριστικαὶ τῆς προόδου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπου ἡ ποίησις μαζὶ μὲ τὸν πεζὸν λόγον μαρτυροῦν τὴν πνευματικότητα τῆς ἐποχῆς, τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν θαυμαστὴν τεχνοτροπὴν τοῦ ποιητοῦ.

Ὁ Ὅμηρος θεωρεῖται ὁ πατὴρ τῆς ποιήσεως καὶ διδάσκαλος

* Ἀποθέωσις τοῦ Ὀμήρου *

τῶν ποιητῶν. Ὁ Ὅμηρος ἤκμασε περὶ τὰ 1040 πρὸ Χριστοῦ, ἦτοι ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἔτη μετὰ τὰ Τρωϊκά. Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τὰς Μυκήνας, ἀρχαιοτάτην πόλιν τῆς Ἑλλάδος ὡς «Πολύχρυσον».

Ὁ πολιτισμὸς τῶν Μυκηνῶν ἀνέρχεται εἰς τὴν χρονολογίαν 1700—1100 πρὸ Χριστοῦ.

Ἡ παραλία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπῆρξεν ἡ κοιτίς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔπους καὶ τῆς φιλοσοφίας. Εἰς τὴν Χίον ἤκμασε τὸ γένος Ὀμηρίδαι δι' ὅπερ καὶ ἡ Χίος μετὰ τὴν Σμύρνην διεκδικεῖ δι' αὐτὴν τὴν τιμὴν τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς ὕψηλιου.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον ὀλίγα περὶ τοῦ βίου τοῦ Ὀμήρου, ὅσα περίπου γνωρίζομεν καὶ ἡμεῖς. Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων

* Πίναξ τοῦ Ἐγκρ (1827) εὑρισκόμενος εἰς τὸ Λοῦβρον.

ήσχολήθησαν με τὸν Ὅμηρον. Ὁ Ἡρόδοτος ὁ Θουκυδίδης, ὁ Πλάτων καὶ ἄλλοι πολλοὶ παραδέχονται ὡς πραγματικῶς ὑπάρξαντα τὸν ποιητὴν. Μόνον οἱ νεώτεροι ἠμφισβήτησαν τὴν ὑπαρξίν του.

Ὁ Πεισιστρατος συνήρμωσε τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη, τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν τὸν 4ον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα δι' ὃ καὶ ἀπέκτησε δόξαν ἀθάνατον. Ὁ Αἰσχύλος παραδέχεται τὸν Ὅμηρον ὡς ποιητὴν τοῦ ὄλου ἔπους. Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀλεξανδρείας εἶχε συγκεντρωθῆ ἐπὶ Πτολεμαίων πᾶν ὕλικόν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ ποιήσεως. Ἐμελέτων τὸν Ὅμηρον καὶ ἐνεβάθυνον εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν τεχντροπίαν τοῦ στιχουργοῦ.

Ἡ σχολὴ τῆς Περγᾶμου διηγωνίζετο πρὸς τὴν τῆς Ἀλεξανδρείας, Ὁ Ἀριστοτέλης ἐδίδαξεν Ὅμηρον εἰς τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον.

Οἱ Βυζαντινοὶ εἰς τὰ σχολεῖα τῶν ἐπέβαλλον τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεΐας.

Τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη μετεφράσθησαν σχεδὸν εἰς πάσας τὰς γλώσσας.

«Ἐπὶ ἔπων ποιήσει Ὅμηρον μάλιστα τεθαύμακα» γράφει ὁ Ξενοφών. Ἡ Ἰλιάς, θεωρεῖται τὸ ἀριστοῦργημα τῆς Ἑλληνικῆς ποιήσεως. Ἡ Ὀδύσσεια ἔν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων δημιουργημάτων τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Ὁ Ὅμηρος ἀπέθανεν εἰς Ἴον, ὅπου καὶ τὸ ἐπιτάφιον ἐπίγραμμα.

«Ἐνθάδε τὴν ἱεράν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει ἀνδρῶν ἠρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.»

ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

Μὲ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας καὶ τὰ φυσικὰ φαινόμενα ἠσχολήθησαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες φιλόσοφοι καὶ ἰδίως οἱ Ἴωνες φιλόσοφοι, οἵτινες διηρέυνησαν τὸ σύμπαν, καὶ διετύπωσαν θεωρίας καὶ δόγματα, τὰ ὅποια ἀπετέλεσαν τὸ βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθησαν αἱ μεταγενεστέρως θετικαὶ ἐπιστήμαι. Περί τῶν προϊστορικῶν χρόνων ἐγράψαμεν ὀλίγα εἰς τὸ πρῶτον ἀναμνηστικὸν τεῦχος (σελ. 35 ἕως 42). Περί τῶν φιλοσόφων ὁμοῦς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, οἵτινες ἠσχολήθησαν μὲ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, θὰ ἀναφέρωμεν ὀλίγα τινά.

Ὁ Ὀρφεύς, υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν Οἰάγρου καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Πιέρρου, ὅστις ἤκμασε περὶ τὰ 1400 π.Χ. ἔγραψε περὶ κοσμογονίας καὶ περὶ λίθων. Ὁ Φερεκύδης ὁ Σύριος ἔγραψε περὶ φύσεως τῶν Θεῶν. Μεταξὺ τῶν μαθητῶν του ἦτο καὶ ὁ Πυθαγόρας.

Ὁ Ἡσίοδος ἔγραψε ποιήματα περὶ θεογονίας κ. ἄ.

Τὰ φυσικὰ φαινόμενα οἱ ἀρχαῖοι προσεπάθουν νὰ διαλευκάνουν διὰ τῆς διαισθήσεως καὶ μὲ τὰ ὀλίγα ὄργανα καὶ ἐργαλεῖα τὰ ὁποῖα εἶχον ἐπινοήσει καὶ ὁμῶς εἶχον ἐξερευνήσει τὸ σύμπαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὅστις προκαλεῖ καὶ σήμερον εἰς ἡμᾶς τὸν θαυμασμόν, ἐθεοποιοῦν δὲ τὰ φυσικὰ φαινόμενα.

Οἱ θεοὶ καὶ οἱ ἥρωες αὐτῶν ἐξεπροσώπουν φυσικὰς ὀντότητας:

Ὁ Ζεὺς τὸν οὐρανόν, ὁ Ἀπόλλων τὸ ἡλιακὸν φῶς, ἡ Ἄρτεμις τὴν σελήνην, ἡ Δήμητρα τὴν γῆν, ὁ Ἑρμῆς τὸν ἄνεμον, ὁ Ποσειδῶν τὴν θάλασσαν, ὁ Ἥφαιστος τὸ πῦρ κ.ο.κ.

ΙΩΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

1) Θαλῆς ὁ Μιλήσιος (640—546 π.Χ.). Τὸ σύστημα τῆς διδασκαλίας του ἦτο αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστήμαι.

Ἐγραψε περὶ φύσεως τῶν Θεῶν. Συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Ὁ Θαλῆς διεκήρυξεν, ὅτι ὁ ἥλιος, οἱ πλανῆται καὶ ὀλόκληρος ὁ κόσμος ἀποτελεῖται ἐκ τῶν αὐτῶν ὑλικῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται καὶ ἡ γῆ.

Πρῶτος ἀπεκάλυψεν, ὅτι διὰ τῆς τριβῆς τοῦ ἠλέκτρου μὲ μάλινον ὕφασμα προκαλεῖται ἕλξις ἐλαφρῶν σωματίων, ἦτοι ἐγεννῶντο διὰ τῆς τριβῆς τοῦ ἠλέκτρου διὰ τοῦ μαλλίνου ὑφάσματος μυριάδες ἀτόμων ἐλκόντων καὶ ἐλκομένων. Οὕτω διέγνωσε τὴν ἀτομικὴν φύσιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Ἦτο μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος. Εἰς τὸν Θαλῆ ἀποδίδεται, ὅτι προεῖπε τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου τὴν ἐπισυμβῆσαν ἐν ἔτει 558 π.Χ. Ἐθεώρει τὰ πάντα ὡς πλήρη Θεῶν.

Ὁ Θαλῆς θεωρεῖται καὶ ὡς θεμελιωτῆς τῆς θεωρίας τῆς διατηρήσεως τῆς ὕλης, καθ' ἃ ἐπρέσβευε : «Μηδὲν ἐκ τοῦ μηδενὸς γίγνεται», τὴν ὁποίαν συνεπλήρωσεν ὁ Δημόκριτος : «Μηδὲν τι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γίγνεται, μὴ δὲ εἰς τὸ μὴ ὄν ἀπόλλυται».

2) Ὁ Ἀναξίμανδρος ὁ Μιλήσιος (610—546) : Ἐγραψε περὶ φύσεως. Ἐθεώρει τὴν γῆν μετέωρον ὑπ' οὐδενὸς κρατουμένην ἦτο διάσημος μαθηματικὸς, ἀστρονόμος καὶ γεωγράφος.

3) Ἀναξίμανης ὁ Μιλήσιος, Μαθητῆς τοῦ Ἀναξίμανδρου. Ἐγραψε περὶ φύσεως.

4) Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης (440—425), ὁ ἐπικαλούμενος καὶ φυσικός, ἔγραψε περὶ φύσεως.

5) Ἀναξαγόρας ὁ Ἡγησιβούλου, ἐκ Κλαζομενῶν (500 π.Χ.).

Ἔγραψε περί φύσεως. Ἐκ τῶν ἔργων του σώζονται ἀποσπάσματα.

Ἦτο διδάσκαλος καὶ στενὸς φίλος τοῦ Περικλέους. Ὡς ἀρχὴν τῶν πάντων ἐθεώρει τὸν Νοῦν. Κατὰ τὸν Ἀναξαγόραν ὁ ἥλιος ἦτο μύδρος, ἡ δὲ σελήνη σῶμα σκοτεινόν.

6) Ἀρχέλαος ὁ Μιλήσιος : Διδάσκαλος τοῦ Σωκράτους.

7) Ξενοφάνης, ἐκ Κολοφῶνος. Ἔζησε μεταξύ (580—480 π.Χ.).

Ἐπρέσβευεν ὅτι :

Εἰς Θεὸς ἐν τε Θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι μέγιστος, οὔτε δέμας θνητοῖσιν ὁμοῖος, οὔτε νόημα, οὔλος ὄρα, οὔλος δ' ἐννοεῖ, οὔλος δ' τ' ἀκούει. «Ἐν εἶναι τὸν Θεόν», ἐν εἶναι τὸ πᾶν καὶ τὸν Θεὸν συμφυῆ τοῖς πᾶσιν.

Πολλοὶ φιλόσοφοι τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἠσχολήθησαν μὲ τὰς Φυσικὰς ἐπιστήμας.

Παρμενίδης. Ἐγεννήθη περί τὰ 500 π.Χ. ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῆς Ἑλέας (Νότιος Ἰταλία—Μεγάλη Ἑλλάς), ἐξέφρασε δὲ τὴν ἀρχὴν : «Ὅτι τὸ ὄν ἐστὶ, τὸ δὲ μὴ ὄν οὐκ ἔστι. Ἔστι γὰρ εἶναι, μὴδὲν δ' οὐκ εἶναι», τὸ ὄν οὔτε ἐγένετο, οὔτε φθεῖρεται, οὔτε ἀρχὴν οὔτε τέλος ἔχει, οὔτε πρότερον, οὔτε ὑστερότερον.

Ζήνων ὁ Ἐλεάτης (494 π.Χ.) : «Τὰ πολλὰ οὐκ ἔστιν».

Παρ' αὐτῷ ἐμαθήτευσεν ὁ Περικλῆς.

Ἡράκλειτος : «Πάντα ρεῖ».

Βίων ὁ Ἀβδηρίτης. Μαθητὴς τοῦ Δημοκρίτου, εἶπε πρῶτος, ὅτι ὑπάρχουν τόποι, ἔνθα ἕξ μῆνας διαρκεῖ ἡ νύξ καὶ ἴσον χρόνον ἡ ἡμέρα.

ΟΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΙ

Ὁ Πυθαγόρας ἐγεννήθη ἐν Σάμῳ (584 π.Χ.). Ἡ βιογραφία του εἶναι ὀλίγον σκοτεινὴ, ἀναφέρεται ὅτι περιηγήθη τὴν Αἴγυπτον, τὴν Φοινίκην καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη. Οἱ Πυθαγόρειοι ἐθεώρουν, ὅτι ἀρχὴ τῶν πάντων εἶναι οἱ ἀριθμοί. Τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περιττὸν ἐνούμενα παρέχουν τὸ ἀρτιοπέριττον (νέον σῶμα).

Ἐπίστευον, ὅτι τὸ περαίνον καὶ τὸ ἄπειρον, καὶ τὰ πάντα εἶναι θέσις καὶ ἀντίθεσις. Τὸ νεῖκος καὶ ἡ φιλία ἐνούμενα παρέχουν νέον σῶμα. Τὸ μὴδὲν συμπληρώνει τοὺς ἀριθμούς. Ἡ δεκάς θεωρεῖται σημαντικὸς ἀριθμὸς.

Ὁ Τίμαιος Πυθαγόρειος φιλόσοφος ἐκ Λοκρῶν ἤκμασε περί τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἐ' αἰῶνος, ἔγραψε δὲ περί φύσεως, περί Πυθαγόρα, περί κόσμου καὶ ψυχῆς. Εἰς τὸν Τίμαιον ἔσπευσεν ὁ Πλάτων, ὅπως μάθῃ τὰ δόγματα τῶν Πυθαγορείων.

ΟΙ ΕΠΤΑ ΣΟΦΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, Πιττακὸς ὁ Μυτιληναῖος, Βίας ὁ Πριήνιος (Ἴωνίας) Χίλων ὁ Λακεδαιμόνιος, Κλεόβουλος ὁ ἐκ Καρίας, Περίανδρος ὁ Κορίνθιος καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος.

Εἰς τοὺς ἐπτὰ σοφοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀποδίδονται πλεῖστα ὄσα γνωμικά, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ψυχολογίας τοῦ Ἑλληνος ὑπῆρξεν ἔντονος καὶ τὰ ὁποῖα θὰ παραμένουν ἐς αἰεὶ σύμβολα ὑπερανθρώπου γνώσεως: Μὴ ψεύδου, ἀλλ' ἀλήθευε. Ἦδονὴν φεῦγε, ἥτις λύπην τίκτει. Γονεῖς αἰδοῦ κ. ἄ.

Ἡ ἀνθρωπότης ἐκκληρονόμησεν ἀπὸ τοῦς Ἑλληνας φιλοσόφους μεταξὺ τῶν πολλῶν ἄλλων καὶ ἓνα πολύτιμον διδάγμα: τὸν ἀγῶνα τῶν ἀτόμων ὑπὲρ τῆς Ἑλευθερίας, τὸν ἀγῶνα τῶν ἀτόμων ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ καὶ ΗΡΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΟΣ

Ὁ Ἀρχιμήδης (287—212) π. Χ. ὑπῆρξε δαιμόνιος θεμελιωτῆς τῆς Φυσικῆς τῆς ἐποχῆς του, τόσον ὡς μαθηματικός, ὅσον καὶ ὡς φυσικὸς ἀνέπτυξε τὴν μηχανικὴν εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ θαυμάζωμεν τὸ δαιμόνιον πνεῦμα του, διὰ τὰς θαυμασίας μηχανάς του διὰ τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος ὑπῆρξεν ὁ ἐφευρέτης, καὶ δι' ὧν σήμερον ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἐργαζώμεθα εἰς τὰ ἐργοστάσια: κοχλῆαι τρίσπαστα κλπ.

Εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ πρώτου αἰῶνος μ.Χ. διάσημος μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς ὑπῆρξεν Ἡρῶν ὁ Ἀλεξανδρινός.

Διὰ τοῦ δαιμονίου πνεύματός του ἐφεῦρε πλείστας μηχανάς καὶ ὄργανα δι' ὧν κατέπληξε τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ ἐπίδρασις τῶν μεγάλων αὐτῶν σοφῶν τῆς ἀνθρωπότητος εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἀναπτυχθῇ πνεῦμα μὲ τεχνικὴν κατεύθυνσιν καὶ βαθμηδὸν νὰ δημιουργηθῇ σχολὴ μὲ κατεύθυνσιν τὰ Μαθηματικά καὶ τὴν Φυσικὴν, ἐξ ἧς προήλθον πολλοὶ ἐφευρέται, εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν τὰς τόσας προόδους τῆς Φυσικῆς, τῆς Χημείας, καὶ ἐν γένει τῶν θετικῶν Ἐπιστημῶν.

Διὰ τῶν ἐφευρέσεων ἔχει εὐεργετηθῆ ἡ ἀνθρωπότης, διότι ἡλαττώθησαν αἱ ὄραι ἐργασίας, οἱ δὲ ἐργαζόμενοι εὐρίσκουν καὶ χρόνον ἀναπαύσεως πρὸς πνευματικὴν ἀπασχόλησιν ἢ καὶ πρὸς ψυχαγωγίαν.

Ἡ πρόοδος τῶν θετικῶν Ἐπιστημῶν ἔχει μεταβάλλει ὡς διὰ μαγείας ὀλόκληρον τὸν κόσμον καὶ ἐπέφερε μίαν ἄνεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζον οἱ προγενέστεροι.

ΠΕΡΙ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

Ὡς μέγιστος τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος ἐπὶ παντός κλάδου τῶν ἐπιστημῶν θεωρεῖται ὁ Ἀριστοτέλης.

Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 384 π.Χ. ἐν Σταγειρίοις, ἀποικίαν τῶν Χαλκιδέων παρὰ τὴν Θρακικὴν παραλίαν.

Ἐίχε πατέρα τὸν Ἀσκληπιάδην Νικόμαχον, ἰατρὸν καὶ συγγραφέα φυσικῶν ἔργων, φίλον δὲ τοῦ Ἀμύντα, βασιλέως τῶν Μακεδόνων.

Ὁ Ἀριστοτέλης ὑπῆρξε διδάσκαλος τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ἔτει 335 π.Χ. ἴδρυσεν ἐν Ἀθήναις τὴν πολύκροτον φιλοσοφικὴν του σχολήν, ἣτις Περιπατητικὴ εἶχεν ὄνομασθῆναι, ἐκ τῆς συνηθείας τοῦ Ἀριστοτέλους νὰ διδάσκη περιπατῶν.

Ὁ Ἀριστοτέλης ὑπῆρξε φιλόσοφος μεταφυσικός, ἀλλὰ καὶ βαθὺς μελετητὴς καὶ ἐρευνητὴς τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, ἔγραψε δὲ πλῆθος συγγραμμάτων, Φυσικῶν καὶ Μεταφυσικῶν.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐδίδαξε περὶ ὄλης, περὶ κινήσεως, περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, περὶ δυνάμεων, περὶ ἐνεργείας, περὶ μηχανικῆς, ἀνατομίας, φυσιολογίας, βοτανικῆς ζωολογίας, ἠθικῆς, ρητορικῆς, ψυχολογίας κλπ. Ὁ Ἀριστοτέλης διετύπωσε τὴν Ἀρχὴν τῆς Ἀδρανείας, ἣτις φέρεται εἰς τὴν βιβλιογραφίαν ὡς πρῶτον ἀξίωμα τῆς δυναμικῆς τοῦ Νεύτωνος. Ὁ Ἀριστοτέλης γράφει εἰς τὰ Φυσικά του :

«Ἐτι οὐδεὶς ἂν ἔχοι εἰπεῖν διατί κινητὸν στήσεται πού' τί γὰρ μᾶλλον ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα ; Ὡστε ἢ ἡρεμήσει, ἢ εἰς ἄπειρον ἀνάγκη φέρεσθαι, ἐάν μὴ τι ἐμποδίσῃ κρεῖττον. (Δ. (8) 19—22).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ

Ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐκτίσθη ἐν ἔτει 331 πρὸ Χριστοῦ, ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Μετὰ τὸν θάνατόν του κατέστη πρωτεύουσα τῶν Πτολεμαίων, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν ὁποίων συνεστήθη ἡ μεγίστη βιβλιοθήκη τῆς ἀρχαιότητος, ἣτις περιελάμβανε περὶ τὰς 400.000 βιβλία ἢ κυλίνδρους. Ἐπὶ Πτολεμαίων κατέστη κοιτίς τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν τριῶν πρώτων Πτολεμαίων (331—211) π.Χ.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια ἀπὸ τῆς κτίσεώς της ἔθεωρεῖτο ὡς ἡ Ἑλληνικὴ πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου, τῆς ὁποίας οἱ πλεῖστοι κάτοικοι ἦσαν Ἕλληνας. Ἐν ἔτει 30 π.Χ. ἡ Ἀλεξάνδρεια περιήλθεν εἰς τοὺς Ρωμαίους μέχρι τοῦ 325 μετὰ Χριστόν. Ἀπὸ τοῦ 325 μέχρι τοῦ 641 μ.Χ. περιήλθεν ὑπὸ τὴν Βυζαντινὴν κυριαρχίαν καὶ ἀπὸ τοῦ 641

καὶ ἐφεξῆς εἰς τοὺς Ἄραβας. Ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας ἦτο καθέδρα Χριστιανοῦ Πατριάρχου καὶ Ἔστια τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας. Ἡ καταστροφή τῆς Βιβλιοθήκης ἐγένετο κατ' ἄλλους μὲν ὑπὸ δαυτοῦ Χριστιανῶν ἐν ἔτει 391 μ.Χ., κατ' ἄλλους δὲ ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἐν ἔτει 644 μ.Χ., ἦτοι ἐπὶ κυριαρχίας τῶν Ἀράβων.

Ἐν ἔτει 1517 κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ὀσμανιδῶν. Ἐν ἔτει 1798 ὑπὸ τῶν Γάλλων. Ἐν ἔτει 1805 ὄπαρχος τῆς Αἰγύπτου ἐγένετο ὁ Ἀχμέτ Ἀλῆς οὐτίνος ὁ υἱὸς Ἰβραήμ ἀπεστάλη ἐν ἔτει 1824 εἰς Πελοπόννησον πρὸς κατάπνιξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἐν ἔτει 1882 κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἄγγλων, μέχρι τοῦ 1936, ὅτε ἡ Αἴγυπτος ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀνεξάρτητον καὶ κυρίαρχον κράτος.

Ἐκτοτε ἔχομεν τὰ σύγχρονα γεγονότα. Ἀπέλασιν τῶν Ἄγγλων, νέοι συνασπισμοὶ κ.ο.κ. Λέγεται ὅτι κατὰ τοὺς Παναρχαίους χρόνους ἡ Ἑλλάς ἐξεπολιτίσθη ὑπὸ Αἰγυπτίων ἀποίκων, ἀλλὰ κατὰ νεωτέρας ἐρεῦνας, ὁ πολιτισμὸς τῶν Ἑλλήνων θεωρεῖται ἀρχαιότερος τοῦ τῶν Αἰγυπτίων.

ΠΕΡΙ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Μετὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν σχολὴν, ἣτις ἀνεφάνη κατὰ τὸν τρίτον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ καὶ ἣτις ὑπῆρξεν ἐπὶ πολὺν χρόνον τὸ κέντρον τῶν γραμμάτων καὶ πάσης κινήσεως ἐπιστημονικῆς ἐμφανίζεται ἀπὸ τοῦ πέμπτου αἰῶνος μετὰ Χριστόν μία νέα σχολή, ἡ Ἀραβικὴ.

Οἱ Ἄραβες κατέκτησαν τὴν Αἴγυπτον ἐν ἔτει 641 μ.Χ. καὶ ἠνωμένοι ἀπετέλεσαν κράτος ἀπέραντον καὶ συμπαγές, ὑπεστήριξαν δὲ τὰς τέχνας, τὴν ἐπιστήμην, ἰδρύνοντες εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις βιβλιοθήκας καὶ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια ὅπου τὸ πείραμα ἦτο ὁ πρωταρχικὸς σκοπὸς τούτων. Οἱ Ἄραβες ἐρευνηταὶ κατὰ τὴν μακροαῖωνα ταύτην ἐποχὴν ὑπῆρξαν οἱ πρωτοπόροι τῆς συγχρόνου Χημείας.

Εἰς τὰ ἐργαστήριά των ἀνεκαλύφθησαν πλεῖστα ὄσα ἀνόργανα ὀξεῖα, οὕτως ὥστε δικαίως θεωρεῖται ὅτι ἡ Ἀλχημεία ἐγεννήθη ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Ἐκ τῶν διασῆμων ἐρευνητῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατονομάζεται ὁ Geber, ὅστις ἐξῆσε κατὰ τὸν ὄγδοον αἰῶνα μ.Χ. καὶ ὅστις θεωρεῖται ὡς Ἕλληνας ἐξισλαμισθεὶς.

Οἱ ἐρευνηταὶ τῆς Ἀραβικῆς σχολῆς, ἠσυχολοῦντο μετὰ φανατισμοῦ εἰς τὴν ἀναζητήσιν τῆς φιλοσοφικῆς λίθου, διὰ τῆς ὁποίας θὰ μετέτρεπον τὰ ἀγενῆ μέταλλα εἰς εὐγενῆ, καὶ θὰ ἠδύναντο νὰ θεραπεύουν ὅλας τὰς ἀσθενείας.

ΠΕΡΙ ΑΛΧΗΜΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Ὁ μεσαίων ἀρχεται ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ Δυτικοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους καὶ τῆς ἰδρύσεως τῶν νέων γερμανικῶν κρατῶν καὶ λήγει ἅμα τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὑπολογίζεται δὲ ὡς διάρκεια τούτου περὶ τὰ χίλια ἔτη.

Κατὰ τὴν μακραίωνα ταύτην περίοδον εἰς τὰς χώρας τῆς Δύσεως αἱ ἐπιστῆμαι, αἱ τέχναι, ἡ φιλοσοφία, τὰ γράμματα γενικῶς εὐρίσκοντο εἰς κατάπτωσιν, δύναται τις εἰπεῖν εἰς νηπιώδη κατάστασιν. Μόλις τὴν ἑνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα μετὰ Χριστὸν ἀρχεται νὰ ὑποφώσκη ὀλίγον τὸ φῶς τῆς γνώσεως.

Οἱ Ἄραβες μεταφέρουν εἰς τὴν Δύσιν τὴν μάθησιν καὶ οὕτω ἀρχίζει ἐξόρμησις εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὰς τέχνας, εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν φιλοσοφίαν.

Ἄλλὰ καὶ οἱ σοφοὶ τοῦ Βυζαντίου συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν γραμμάτων, εἰς τὰς χώρας τῆς Δύσεως. Οὕτως εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Εὐρώπης ἰδρύνονται Πανεπιστήμια.

Εἰς τὴν Bologne ἐν ἔτει 1119, εἰς τὸ Μοντεπελλιέρ ἐν ἔτει 1189, εἰς Παρισίους ἐν ἔτει 1200 κ.ο.κ.

Κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς αἱ θετικαὶ ἐπιστῆμαι παρ' ὄλον τὸν θρησκευτικὸν φανατισμὸν ἀρχίζουσι νὰ καλλιερῶνται καὶ οἱ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς νὰ προσανατολιζῶνται πρὸς μίαν κατεύθυνσιν οὐ μόνον θεωρητικὴν ἀλλὰ καὶ θετικὴν ἀναζητοῦντες τὴν ἐξήγησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων διὰ τοῦ πειράματος, Ἐκ τῶν πλέον ὀνομαστῶν σοφῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀναφέρονται :

Ὁ Roger Bacon (1214 — 1294), ὁ μέγας καλλιτέχνης Léonard de Vinci (1452—1519), ὁ πρῶτος ἐμπνευστὴς τοῦ Ἀλεξίπτωτου, Paracelce (1493—1541) καὶ ἄλλοι πολλοί, οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ στυλοβάται τῆς νεωτέρας χημείας καὶ Φυσικῆς, οἱ διανοίξαντες τὸν δρόμον τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας διὰ τοὺς μεταγενεστέρους καὶ οἱ διευρύναντες τὸ ἐπιστημονικὸν πλαίσιον, οὕτως ὥστε οἱ νεώτεροι νὰ κινουῦνται ἐλευθέρως πρὸς νέας κατευθύνσεις καὶ μεγαλυτέρας κατακτήσεις. Ὑπῆρξαν οἱ πρόδρομοι τῶν μεγαλυτέρων χημικῶν, ὅπως οἱ Berzelius καὶ Lavoisier καὶ τόσοι ἄλλοι, οἵτινες ὑπῆρξαν εὐτυχέστεροι ὡς πρὸς τὰς ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις Χημείας καὶ Φυσικῆς. Οἱ σοφοὶ τοῦ μεσαίωτος ἐκλήθησαν Ἀλχημισταὶ καὶ ἀνεζήτησαν ὅπως καὶ οἱ σοφοὶ Ἄραβες τὴν φιλοσοφικὴν λίθον, ὅπως μετατρέψουν τὰ ἀγενῆ μέταλλα εἰς εὐγενῆ ὡς καὶ τὸ ἐλιξήριον τῆς ζωῆς, καὶ τῆς μακροζωίας.

Οὐχ ἦττον ὅμως αἱ ἔρευναι αὐτῶν, ἂν δὲν κατέληξαν εἰς τὴν

ἀνακάλυψιν τῆς φιλοσοφικῆς λίθου, προσέφερον μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Χημείαν καὶ πολλαὶ νεώτεραι ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις, ἦσαν ἀπότοκοι τῶν ἐρευνῶν τῶν σοφῶν τοῦ μεσαίωου.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ἄπο τὰ μέσα τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος μετὰ Χριστόν, κοσμοϊστορικὴ κίνησις ἐξεδηλώθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξηπλώθη εἰς ἅπασαν τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, μέχρι τοῦ δεκάτου ἑβδόμου αἰῶνος.

Οἱ Ἄραβες εἶχον κατακτήσει τὴν Ἰσπανίαν, τὰ δὲ Ἄραβικὰ συγγράμματα, ἥτοι αἱ μεταφράσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὑπὸ Ἄράβων συγγραφέων, μεταφράζονται ἤδη εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας. Ἄπο τὸ Βυζάντιον τὸ ὅποῖον εὕρισκετο εἰς διαρκῆ κίνδυνον καὶ ἀπειλὴν ἀπὸ τοὺς Τούρκους προστρέχουν εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας πρεσβεῖαι, ἄνδρες σοφοὶ καὶ πολυμαθεῖς οἵτινες μεταλαμπαδεύουν τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πνεῦμα εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας. Εἰς τὴν Φερράραν ἐν ἔτει 1438 καὶ εἰς τὴν Φλωρεντίαν ἐν ἔτει 1439 συνέρχονται πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν οἱ σοφώτεροι θεολόγοι καὶ οἱ μεγαλύτεροι φιλόσοφοι τοῦ Βυζαντίου.

Μεγάλοι καλλιτέχνη, ζωγράφοι, γλύπται, ἀρχιτέκτονες μεγάλης ὀλκῆς ἐν πλήρει δράσει μὲ πλεῖστα ὄσα ἔργα πληροῦν τὰ μουσεῖα καὶ τὰς Πινακοθήκας. Οἰκοδομοῦνται Ἀνάκτορα, Ἐκκλησίαι, δημόσια κτίρια, θαύματα ἀρχιτεκτονικῆς. Ἡ ποίησις, ἡ λογοτεχνία, ἡ φιλοσοφία δὲν ὑστεροῦν.

Ὁ πυρετὸς αὐτὸς τῆς δράσεως εἰς πάντας τοὺς τομεῖς τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐξηκολούθησε καὶ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ὡς καὶ τὸν δέκατον ἕκτον, ἀλλὰ μὲ ἰδιαιτέρον ρυθμόν, καὶ ἰδίως μὲ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς τυπογραφίας, αἱ ἐκδόσεις τῶν βιβλίων πολλαπλασιάζονται, ἡ μετάδοσις τῶν νέων ἰδεῶν καθίσταται εὐχερестέρα, καὶ οὕτω ἡ παιδεία ἐξαπλοῦται εἰς ἀπάσας τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, ἥτοι εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Ἑλβετίαν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Ἰσπανίαν, εἰς τὰς Κάτω χώρας καὶ εἰς τὴν Πολωνίαν. Ἡ ζωγραφικὴ ἐξελλισσεται ἀλματωδῶς.

Ὁ Λεονάρδο ντὰ Βίντσι, πολυσύνθετος μεγαλοφυΐα, ζωγράφος, γλύπτης, μουσικός, φυσικός, χημικός, φυσιολόγος, κλπ. ἡσχολήθη μὲ ὄλα οὐχὶ ὡς ἐρασιτέχνης, ἀλλὰ ὡς μεγαλοφυΐα εἰς τὴν ζωγραφικὴν, καὶ εἰς ὅ,τι ἄλλο ἡσχολήθη.

Λεγεῶνες ζωγράφων καὶ καλλιτεχνῶν παρήλασαν κατὰ τοὺς τρεῖς αἰῶνας τῆς Ἀναγεννήσεως.

Δέκατος ἑβδομος αἰών.

Κατὰ τὸν 17ον αἰώνα ἀρχίζει μία νέα περίοδος, ὁπότε ἐμφανίζονται οἱ πρόδρομοι τῶν νεωτέρων χημικῶν: Ὁ Boyle, φυσικὸς καὶ χημικὸς (1626—1691), ὁ Stahl μὲ τὴν φλογιστικὴν του θεωρίαν, καὶ ἄλλοι, χωρὶς ὅμως νὰ δύνανται νὰ ἐξηγήσουν τὰ χημικὰ φαινόμενα μὲ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔννοιαν, παρ' ὅλας τὰς προσπάθειαις τῶν. Εἰς τὴν καθ' αὐτὸ ἀληθῆ ἐπιστήμην τῆς Χημείας ὀδεύομεν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ὅτε ἐμφανίζεται εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν προσκῆνιον ὁ μέγας Lavoisier, ὅστις ἀντεπεξῆλθεν ἐναντίον ὄλων τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς του ἐπικρατουσῶν ἀντεπιστημονικῶν θεωριῶν καὶ προλήψεων.

Δέκατος ὀγδοος καὶ δέκατος ἔνατος αἰών.

Μεγάλαι φυσιογνωμίαι ἐμφανίζονται κατὰ τὸν δέκατον ὀγδοον καὶ δέκατον ἔνατον αἰώνα.

Ὁ δέκατος ἔνατος αἰὼν ὑπῆρξεν ὁ αἰὼν τῆς διὰ φωταερίου καὶ ἠλεκτρισμοῦ παραγωγῆς φωτός, ὁ αἰὼν πολλῶν ἐφευρέσεων καὶ ἀνακαλύψεων χημείας καὶ φυσικῆς, αἵτινες ἐτελειοποιήθησαν μετ' οὗ πολὺ ἦτοι κατὰ τὸν ἐπόμενον αἰώνα.

Εἴκοστός αἰών.

Ὁ εἴκοστός αἰὼν ὑπῆρξεν ἀφαντάστως ὑπερβάλλον εἰς ἐφευρέσεις, ἀνακαλύψεις καὶ τελειοποιήσεις, εἶναι ὁ αἰὼν τοῦ ἀτόμου, ὁ αἰὼν τῆς μεγάλης ταχύτητος καὶ τῶν μᾶλλον ἐκπληκτικῶν ἐφευρέσεων, ἀνακαλύψεων καὶ τελειοποιήσεων, ραδιοφώνου, μαγνητοφώνου, τηλεφώνου, τηλεγράφου, τηλεφωτογραφίας, κινηματογράφου, ἀτομικοῦ ἀντιδραστήρος, ὑγροποιήσεως καὶ στερεοποιήσεως τῶν ἀερίων, τελειοποιήσεων ἀεροπλάνων, ἀεροστάτων, μηχανῶν καὶ συσκευῶν πάσης φύσεως, ἠλεκτρονικῶν μικροσκοπιῶν καὶ πλείστων ἄλλων. Τὸ ἕτερον ἡμισυ τοῦ 20οῦ αἰῶνος μᾶς ἐπιφυλάσσει ἴσως νέας ἐκπλήξεις. Τὸ νέον φῶς. Μεγίστης ταχύτητος ἐκτοξεύσεις. Ἴσως καὶ διαπλανητικὰ ταξείδια κ.ο.κ.

ΧΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ

Ἡ Χημεία καὶ ἡ Φυσικὴ παρέχουν τὸ θεμελιώδες ὕλικόν, δι' οὗ δημιουργεῖται ἡ κίνησις, ἡ ζωὴ, ἡ τέχνη, ἐκεῖ δὲ ποῦ ὑποστηρίζονται ὑπὸ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ κράτους αἱ ἐπιστήμαι αὐταὶ καὶ οἱ ἀκαταπόνητοι μύσται τούτων, ἐκεῖ διαλάμπει ὁ πολιτισμός, ἐκεῖ ἡ πρόοδος γοργῶ τῷ βήματι κατακτᾷ τὰς μάζας, ἐκεῖ ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἡ οὐσιαστικὴ εὐπραγία ἐδράζονται, ἐκεῖ ἀνθεῖ οὐσιαστικῶς τὸ φιλοσοφικὸν πνεῦμα.

Τὰ κράτη, τὰ ὁποῖα ἀδιαφοροῦν διὰ τὰς ἐπιστήμας καὶ τοὺς μύστας αὐτῶν, φθίνουν, μαραινόνται, ἀποθνήσκουν ἢ φυτοζωοῦν καθόσον ἐπιπλέουν καὶ κυριαρχοῦν εἰς ταῦτα οἱ ἀνίκανοι, οἱ ἐπιτήδαιοι οἱ ἀδαεῖς. Διὰ τῶν ἐφευρέσεων καὶ τῶν ἀνακαλύψεων εὐεργετοῦνται οἱ πάντες, πτωχοὶ τε καὶ πλούσιοι, οἱ δὲ τελευταῖοι ἀναλογιζόμενοι τοὺς ἀκαταπονήτους μύστας τῆς Ἐπιστήμης, ὧν πολλοὶ ἐθυσίασαν καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν των χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ, ἃς ποιοῦνται καλὴν τοῦ πλοῦτου των χρῆσιν, ἃς ἐνισχύουν τὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα καὶ ἐργαστήρια, ὡς καὶ τὰ διάφορα Ἴνστιτούτα Ἐρευνῶν, ἃς βραβεύουν τοὺς μύστας αὐτῶν, καθόσον δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὑψηλότερα ἔννοια, ἢ ἡ ὑποστήριξις τῆς καθ' ἑαυτὸ ἐπιστήμης, ἐξ ἧς ὀπορρέουν ὅλαι αἱ πρακτικαί, ὧν ποιούμεθα χρῆσιν καθ' ἑκάστην.

Ὁ πλοῦτος δὲν πρέπει ν' ἀποτελῇ διὰ τοὺς κατόχους ἀπλῶς μέσον χλιδῆς, ραστώνης καὶ εὐμαρείας, ἢ τῶν πολλαπλῶν ἀπολαύσεων τῆς συγχρόνου ζωῆς, ἀλλὰ παράγοντα παρέχοντα ζεῖδωρον πνοὴν ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἐνισχύσεως τῶν ἐργατῶν τῆς Ἐπιστήμης καὶ Τέχνης, τῶν μαρτύρων αὐτῶν μὴ εὐγενοῦς ἰδεολογίας.

Οἱ πλούσιοι δέον νὰ αἰσθάνωνται ἱκανοποίησιν, χαρὰν, εὐχαρίστησιν, ὅταν τὸν δι' ἰδρώτος κτηθέντα ἢ κληρονομηθέντα ἔστω πλοῦτον των, διαθέτουν δι' ἐργαστήρια καὶ Ἰνστιτούτα ἐπιστημονικὰ ἢ διὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα, ἢ διὰ σχολεῖα καὶ τεχνικὰς σχολὰς, οὕτως ὥστε οἱ νέοι ἐπιστήμονες, οἵτινες δὲν ὄνειροπολοῦν ἄλλο τι, παρὰ πῶς νὰ μορφωθοῦν καὶ νὰ μορφώσουν, νὰ εὐρίσκουν τὰ ἀπαράιτητα καταλύματα ἐρευνῶν καὶ μελέτης, ἵνα καταστοῦν πραγματικοὶ μύσται, ἵνα δυνηθοῦν νὰ ὠφεληθοῦν καὶ νὰ ὠφεληθοῦν.

Μόνον οὕτω τὰ εὐγενῆ ἰδανικὰ τῶν νέων θὰ ἱκανοποιηθοῦν.

Μόνον οὕτω θὰ δημιουργηθοῦν οἱ πρωτοπόροι τῆς νέας ἐπιστήμης, τοῦ νέου φωτὸς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος. Μόνον οὕτω θὰ καταστῇ εὐτυχεστέρα ἡ ἀνθρωπότης.

Τὸ φαινόμενον τῆς ἀθέρμου φωτοβολίας εἶναι σχεδὸν τελείως ἀνεξερευνήτων, αἱ δὲ μέχρι τοῦδε γινόμεναι μελέται περιορίζονται εἰς ἀπλὴν ἐξηγήσιν τῆς ἐπιδράσεώς ἐπὶ τῶν λαμπυριζόντων σωμάτων ἐτέρων χημικῶν ἐνώσεων, σχετιζομένων πρὸς τὰ καταλυτικά φαινόμενα ὀξειδώσεως καὶ ἀναγωγῆς. Αἱ κοσμικαὶ ἀκτίνες ἀποτελοῦν σύγχρονον πρόβλημα τῆς φυσικῆς, πέριξ δὲ τούτου ἐρευνοῦν πολλοὶ ἐπιστήμονες.

Τὰ ἀκτινεργά, τὰ ἰσότοπα, ἡ πυρηνικὴ χημεία καὶ πυρηνικὴ φυσικὴ θὰ παρουσιάσουν ἐκπλήξεις ὅσον οὐπω.

Εἶναι πάμπολλα τὰ ἄλυτα προβλήματα, ἅτινα ἀπασχολοῦν τοὺς ἐρευνητάς. Ὁ πέπλος καλύπτει πολλὰ μυστικά τῆς φύσεως.

Ἄς μὴ ἐνασμενιζώμεθα ὅτι γνωρίζομεν τὰ πάντα. Ἴδου οἱ λόγοι δι' οὓς κράτος καὶ κοινωνία δεόν νὰ ἐνισχύσουν τὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα. Εἰς ποίους ἄραγε ἐπιφυλάσσει ἡ Μοῖρα νὰ ἀνακαλύψουν τὰς χημικὰς ἐνώσεις δι' ὧν ἀναμένεται νὰ σωθῆ ὁ κόσμος ἀπὸ τὰς ἐπαράτους νόσους, αἵτινες θεωροῦνται ἀνίατοι καὶ κατατρώχουν τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ ἐπιστῆμη θὰ παρουσιάσῃ νέας ἐκπλήξεις, οὕτως ὥστε νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ ὑφήλιος ἀπὸ τὰς φοβερὰς αὐτὰς νόσους, αἵτινες μαστίζουσιν μικροὺς καὶ μεγάλους πτωχοὺς καὶ πλουσίους, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως χημικῶν ἐνώσεων, αἵτινες θὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀναμενομένην θεραπείαν.

Ἡ χημεία παράγει σώματα, ἅτινα εἶναι ἄγνωστα καὶ τὰ ὁποῖα ἐξασφαλίζουν ὑγείαν, εὐημερίαν καὶ προάγουν τὴν εὐζωίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ δυστυχία προωθεῖ τὴν ἀγριότητα ἐνῶ ἡ εὐημερία ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἐλευθέραν θέλησιν νὰ σκέπτεται, νὰ ἔχῃ καιρὸν νὰ μελετᾷ, νὰ ἐρευνᾷ. Ἡ εὐγενὴς ἀπασχόλησις ἀποτελεῖ θεοῦ δῶρον.

Ὅταν ἐπιτυγχάνεται μία ἐφεύρεσις ἢ ἀνακάλυψις πρὸς τὴν μίαν κατεῦθυνσιν ἐπακολουθεῖ ταυτοχρόνως καὶ ἄλλη πρὸς τὴν ἀντίθετον, ἥτοι ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ ἀντίστροφος, «εἶναι ὁ νόμος τῶν ἀμφιδρόμων ἀντιδράσεων», ὅστις παρίσταται μὲ δύο ἀντίστροφα βέλη.

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

J. B. DUMAS

A. WURTZ

C. MATIGNON

H. SAINTE - CLAIRE DEVILLE

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Εἰς τὸ πρῶτον ἀναμνηστικὸν τεύχος τῶν συνταξιούχων μελῶν τοῦ συνδέσμου ταμεῖου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως χημικῶν περιελήφθησαν αἱ προσωπογραφίαι ὀλίγων σοφῶν πρωτοπόρων τῆς ἐπιστήμης τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὡς καὶ ἡ βιογραφία τοῦ σοφοῦ φυσικοῦ καὶ χημικοῦ Amrère. Ἡ ἐξιστόρησις, ἔστω καὶ ἐν συντομίᾳ τοῦ ἔργου τῶν ξένων σοφῶν ἐθεωρήθη σκόπιμος ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συντάξεως, οὐ μόνον διότι ὑπῆρξαν μεγάλοι σκαπανεῖς τῆς διεθνοῦς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀνάγνωσις τῆς βιογραφίας αὐτῶν προκαλεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐπιγιγνομένων καὶ ἐπιβάλλεται πρὸς μίμησιν τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς δράσεώς των. Ἐάν τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ φόρον τιμῆς διὰ τὴν μεγαουργὸν δρᾶσιν τῶν ξένων σοφῶν, διατὶ νὰ μὴ μνημονεύσωμεν καὶ τοὺς Ἑλληνας χημικούς, τοὺς σοφοὺς Καθηγητάς μας τῆς Χημείας, οἵτινες ἐδίδαξαν εἰς ἡμᾶς τὰ πρῶτα μαθήματα, καὶ οἵτινες ἔσπειραν τὸν σπόρον τῆς Χημείας εἰς τοὺς πρῶτους χημικοὺς τῆς Πατρίδος μας;

Ἐπίσης καὶ ἐκείνους, οἵτινες διήλθον ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ζωὴν των εἰς τὸν εὐγενῆ καὶ κοπιώδη ἀγῶνα τῆς τεχνικῆς προόδου τῆς Πατρίδος μας. Εἶναι ἀξιοὶ πάσης τιμῆς οἱ ἐκλιπόντες ὡς καὶ οἱ ἐπιζῶντες συνάδελφοι, οἵτινες μετ' αὐταπαρνήσεως ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ἰδίως τῆς Χημείας καὶ τῆς Φυσικῆς, ἣ καὶ ἐν γένει τῶν Θετικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ πατρίς μας ἔλκει τὸ ψυχικὸν σθένος πρὸς μεγαουργὸν δρᾶσιν ἀπὸ τὰ κλέη τῶν προγόνων μας, οἵτινες διὰ τοῦ πνεύματός των ἐφώτισαν ἅπασαν τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ καὶ οἱ μεταγενέστεροι ἄς μὴ φανῶμεν κατώτεροι ἐκείνων. Ἡ πνοὴ τῆς δημιουργίας πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν τῆς τεχνικῆς προόδου τῆς χώρας μας, ἀνήκει εἰς τοὺς ἐκλιπόντας ἐπιστήμονας τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, χημικούς, φυσικούς, μηχανικούς, γενικῶς ἐπιστήμονας τεχνικῆς μορφώσεως. Παρ' ὅλας τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας συνήντησαν οἱ ἐπιστήμονες ἐκ μέρους πολλῶν παραγόντων, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Πολιτείας, ἐν τούτοις κατάρθωσαν νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ οὕτω νὰ δημιουργηθῇ μικρά, μεγάλη καὶ μεγίστη χημικὴ βιομηχανία, ὡς ἐπί-

σης νά ἐκτελεσθοῦν καί πλεῖστα τεχνικά ἔργα διὰ τὰ ὅποια σήμερον σεμνύνεται ἡ Πατρίς μας καί ἡμεῖς οἱ τοποθετήσαντες τὰ τεμαχίδια λίθων μὲ χαρὰν καί ὑπερηφάνειαν προσατενίζομεν ταῦτα. Ἡ δρᾶσις τῶν τεχνικῶν δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα. Ἐπιστήμονες μὲ τεχνικὴν μόρφωσιν ἐξυπρέτησαν ποικιλοτρόπως τὴν Πατρίδα, ὡς στρατιωτικοί, ὡς πολιτευόμενοι, καί ὡς ἐπιχειρηματίαι. Πολλοὶ διετέλεσαν Γερουσιασταί, Ὑπουργοὶ καί Ἀκαδημαῖκοί. Ἔλαβον δὲ μέρος εἰς πολλὰ διεθνή συνέδρια ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύοντες τὴν Πατρίδα μας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

† ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΖΕΓΓΕΛΛΗΣ

1870 — 1957

Τὴν 19 Αὐγούστου ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν δην μ.μ. τοῦ ἔτους 1957 εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐψάλη ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ καί Ἀκαδημαῖκοῦ Κωνσταντίνου Ζέγγελη.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν παρέστησαν ἐκτὸς τῶν οἰκείων καί συγγενῶν, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, οἱ Πρυτάνεις τοῦ Πανεπιστημίου καί τοῦ Πολυτεχνείου, πολλοὶ ἐκ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν, πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν καί συνεργατῶν του.

Ἐπικηδεύουσιν λόγους ἐξεφώνησαν, ὁ καθηγητὴς τοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Ἀνοργάνου Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κύριος Τρύφων Καραντάσης, ὁ Πρυτανεύων Προπρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Μπρατσιώτης, ἐκ μέρους τῆς Ἀκαδημίας ὁ καθηγητὴς κ. Λεωνίδας Ζέρβας καί ἐκ μέρους τοῦ Πολυτεχνείου ὁ καθηγητὴς καί πρύτανις κ. Πίπας.

Οὕτως ἐξέλιπε μία ἀκόμη μεγάλη μορφή ἀπὸ ἐκείνας ποῦ ἀφήνουν κενὸν δυσαναπλήρωτον «ὁ Κωνσταντῖνος Ζέγγελης».

Σοφὸς καθηγητὴς, ἀπαράμιλλος διδάσκαλος, λαμπρὸς οἰκογενειάρχης.

Τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ἐστερήθη ἀνεκτιμήτου διδασκάλου.

Ἡ Ἀκαδημία ἐστερήθη διανοίας, ἣτις ἐλάμπρυνεν αὐτήν.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστήμη ἀπώλεσεν ἓνα ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων αὐτῆς ἱεροφαντῶν.

Οι μαθηταί του ἔχασαν τὸν διδάσκαλόν των, τὸν σοφόν των καθηγητήν.

Οἱ φίλοι καὶ οἱ συνάδελφοι ἔχασαν ἕνα πολύτιμον συνεργάτην.

Οἱ συγγενεῖς θρηνοῦν τὸν ἀλησμόνητον οἰκογενειάρχην.

Ἡ πατρίς ἐστερήθη ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα τέκνα της.

Συγγενεῖς καὶ φίλοι συνάδελφοι καὶ συνεργάται ἐθρήνησαν τὴν ἀπώλειαν τοῦ σοφοῦ Καθηγητοῦ καὶ Ἀκαδημαίκοῦ, τοῦ ἀκαμάτου ἐρευνητοῦ, τοῦ ἐμπνευσμένου διδασκάλου, τοῦ διεθνοῦς κύρους ἐπιστήμονος «τὸν Κωσταντῖνον Ζέγγελην».

Τὸ ἐργαστήριον, ἡ ἔρευνα, ἡ μελέτη, ἡ καθοδήγησις τῶν σπουδαστῶν καὶ μαθητῶν του, τῶν φίλων καὶ συναδέλφων του, εἰς ἕνα δρόμον ἀνάπτυξη ἀλλὰ λαμπρὸν προοιωνιζόμενον μέλλον, ὑπῆρξαν σκοπὸς ὁλοκλήρου τῆς ζωῆς του, ζωῆς πλήρους μόχθων, κόπους, ἐργασίας, ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ καθήκον.

Ἦγάπων καὶ ἐλάτρευον αὐτὸν κυριολεκτικῶς, οἱ μαθηταὶ του, οἱ φίλοι του, οἱ συνεργάται του ἅπαντες οἱ συνάδελφοί του, ἅπαντες ὅσοι ἐγνώρισαν αὐτόν, οἱ δὲ συνεργάται θρηνοῦν τὴν ἀπώλειάν του, ὅπως καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ οἰκεῖοι του.

Ἦπῆρξε δι' ὄλους ἰδεώδης, εὐγενής, εὐπροσήγορος, μειλίχιος ἐνθουσιώδης, δίκαιος, ἀμερόληπτος, ἀδέκαστος, ἀφιλοκερδῆς ὡς ὀκογενειάρχης δὲ πρότυπον. Οὐδέποτε ἀπέβλεψεν εἰς ὑλικά κέρδη.

Ἐξώδευεν ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας του δι' ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας, δι' ἐπιστημονικὰ ταξείδια, δι' ἀποστολὰς εἰς ἐπιστημονικὰ διεθνή συνέδρια, καὶ διὰ τοῦ παραδειγματός του ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεργαζομένους τὴν πίστιν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀφιλοκερδείας τοῦ ἀληθοῦς ἐπιστήμονος, τοῦ ἀνωτέρου πνευματικοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ διδασκαλία του ἦτο ἐμπνευσμένη, αἱ ὁμιλίαι του προεκάλλουν τὸν ἐνθουσιασμόν. Ἦπῆρξεν ἐξέχουσα φυσιογνωμία, σπανία προσωπικότης. Τὰ συγγράμματά του διακρίνονται διὰ τὴν ἐμβριθεῖαν καὶ τὴν ἐπιστημονικότητα. Αἱ πραγματεῖαι του εἰς τὰ διάφορα περιοδικὰ ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς θὰ παραμείνουν μνημειώδη ἀριστουργήματα λογοτεχνικῆς τεχνοτροπίας. Τὸ ἔργον του δὲν σκιαγραφεῖται μὲ ὀλίγας λέξεις, οὔτε μὲ ὀλίγας σελίδας. Ἡ ἀκτινοβολία του ἐφώτισε καὶ θὰ φωτίζῃ ἐπὶ μακρὸν τοὺς ἐπιγιγνομένους.

Μὲ ὀλίγας λέξεις, μὲ ὀλίγους λόγους, καὶ μὲ ὀλίγα νεκρολούλουδα ἐπὶ τοῦ τάφου σου Κωνσταντίνε Ζέγγελη ἐκδηλοῦσι τὴν εὐγνωμοσύνην των, ὅσοι σε ἐγνώρισαν, σε ἐξετίμησαν καὶ σε ἠγάπησαν, καὶ διὰ τὰς γνώσεις σου, καὶ διὰ τὸ ἦθος, καὶ διὰ τὰς τόσας ἄλλας ἀρετάς σου.

Ἐλαφρὸν ἔσεται τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς γῆς τὸ καλυπτον τὴν σορὸν σου.

Ἀείμνηστε Κωνσταντίνε Ζέγγελη.

«Αἰώνια σου ἡ μνήμη»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΕΓΓΕΛΗ»

Ὁ Κωνσταντῖνος Ζέγγελης ὑπῆρξε γόνος μεγάλης οἰκογενείας πολιτευομένων ἐκ Τριπόλεως τῆς Ἀρκαδίας.

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1870, ὅπου συνεπλήρωσε τὰς τε ἐγκυκλίους καὶ γυμνασιακὰς του σπουδὰς.

Ἐνεγράφη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν τῷ ἔτει 1886 καὶ ἐν ἔτει 1891 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν.

Θέμα τῆς διδακτορικῆς του διατριβῆς ἦτο : Ἡ Ἐπιστήμη τῆς Φύσεως παρ' Ὀμήρῳ ἐκ σελίδων 122.

Μετ' οὐ πολὺ ἀνεχώρησεν εἰς ἔσπερίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του Ἐφοίτησεν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἀιθιοπίας, τῆς Λευσίας, τῆς Γενεύης καὶ τῶν Παρισίων ἐπὶ μίαν τετραετίαν. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐσταδιοδρόμησεν ὡς ἀκολούθως : Ὑφηγητὴς τῆς Γενικῆς Χημείας ἐν ἔτει 1895. Ἐδημοσίευσεν διατριβὴν «Περὶ Χημικῆς συγγενείας».

Καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς Χημείας ἐν ἔτει 1896.

Καθηγητὴς τῆς Γενικῆς Χημείας κατὰ τὸ ἔτος 1906 θανόντος τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ Ἀναστασίου Χρηστομάνου. Ἐδίδαξεν Ἀνόργανον Χημείαν καὶ Μεταλλουργίαν εἰς τὸ Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον ἐν ἔτει 1897.

Ὑπῆρξεν ὁ κύριος ἰδρυτὴς τῆς Πανεπιστημιακῆς λέσχης τῷ 1931.

Ἀκαδημαϊκὸς ἄμα τῇ συστάσει τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 1926 καὶ πρόεδρος αὐτῆς ἐν ἔτει 1927.

Γερουσιαστὴς ἀντιπρόσωπος τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τῆς Ἀκαδημίας (1929—1932) καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Γερουσίας. Μόνιμον μέλος τῆς Union Internationale de Chimie καὶ μέλος τακτικὸν τοῦ Διοικητικοῦ τῆς Συμβουλίου. Μέχρι τοῦ ἔτους 1938 διετέλεσε Καθηγητὴς τῆς Ἀνοργάνου Χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ὅποτε καὶ ἀπεχώρησε λόγῳ ὀρίου ἡλικίας καθ' ὅτι συνεπλήρωσε τὸ 70ὸν ἔτος, ἐφ' ἑξῆς διετέλεσεν ὁμότιμος καθηγητὴς, καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν ἔπαυσε νὰ γράφῃ καὶ νὰ δημοσιεῖ περισπούδαστα ἄρθρα καὶ πολλὰς πραγματείας (Βλέπε Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν). Αἱ ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι καὶ διατριβαὶ του ἐδημοσιεύθησαν εἰς περιοδικὰ τῆς ἡμεδαπῆς καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς, καὶ ὑπερβαίνουν τὰς ἑκατὸν (Βλέπε Βιογραφίας ζώντων καθηγητῶν : Ε'. ὑπὸ Μιχαὴλ Κ. Στεφανίδου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Τεῦχος Β'. 1952). Ἀπαντῶμεν πολλὰ δημοσιεύματα καὶ πραγματείας τοῦ Κωνσταντίνου Ζέγγελη εἰς τὰ Πε-

ριοδικά «Χημικά Χρονικά», Δελτίον Φυσικῶν Ἐπιστημῶν «Ἐπιστημονική Ἠχώ» Ἔργα, Δελτίον Φυσικῶν, εἰς τὰ Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, καὶ εἰς τὸ Περιοδικὸν ὁ «Αἰὼν τοῦ Ἀτόμου» κλπ.

Ἡ ἀνασκόπησις τῶν κυριωτέρων ἐργασιῶν καὶ δημοσιευμάτων τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ζέγγελη εἰς τὰ «Χημικά Χρονικά», ὡς καὶ εἰς ἕτερα περιοδικὰ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ὄχι μόνον σκόπιμος πρέπει νὰ θεωρηθῆ, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητος, τόσον διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀποβιώσαντος ὅσον καὶ διὰ τοὺς μαθητὰς του, τοὺς φίλους καὶ συνεργάτας του, τοὺς νέους ἐπιστήμονας καὶ γενικῶς δι' ὄλους ἐκείνους, οἵτινες θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἀνατρέξουν καὶ μελετήσουν τὰ δημοσιεύματα ἐκεῖνα τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ, τὰ ὅποια θὰ παραμένουν ἐς αἶψα ὡς ἀριστουργήματα λογοτεχνικῆς καὶ Ἐπιστημονικῆς τεχνολογίας.

Χ Η Μ Ι Κ Α Χ Ρ Ο Ν Ι Κ Α

Ἔτος Ἀπρ Μάϊος 1936. Τὰ ἀστάθμητα στοιχεῖα τῆς δημιουργίας. Ἀτομικὴ φύσις τῆς ἐνεργείας. Κόσμος αἰσθήσεων καὶ φαντασίας. Μόρια καὶ ἄτομα. Τὰ ἄτομα ὄργανισμοὶ σύνθετοι.

Ἡ σπουδὴ τοῦ μικροκόσμου, κόσμος φαινομενικὸς καὶ κόσμος πραγματικὸς.

Ἰούnius 1936. Αἱ στοιχειακαὶ μονάδες τῆς δημιουργίας. Καθολικαὶ ἀκτῖνες. Ἀκτῖνες τῶν σωλῆνων Κρούξ.

Μεταβολὴ τῆς μάζης τῶν ἠλεκτρονίων μετὰ τῆς ταχύτητος. Πρωτόνια φωτογραφούμενα ἐν τῷ θαλάμῳ Wilson.

Ἡ σπουδὴ τῶν ἠλεκτρονίων.

Ἀτομιστικὴ φύσις τῆς ἀκτινοβόλου ἐνεργείας.

Τὸ φωτοηλεκτρικὸν φαινόμενον.

Ἰούλιος 1936. Ἡ συγκρότησις τοῦ ἀτόμου. Τὸ πρότυπον τοῦ Ράδερφορντ.

Ὁ μικρόκοσμος τοῦ Bohr. Συγκρότησις τοῦ ἀτόμου τοῦ ὕδρογονου. Φάσματα ἀκτίνων Röntgen.

Αὐγούστος 1936. Ἐλλειπτικαὶ τροχιαί. Ἰδία περιστροφὴ τῶν ἠλεκτρονίων. Συγκρότησις τοῦ ἀτόμου καὶ περιοδικότης.

Θεωρία τοῦ Kossel. Ἐτεροπολικά καὶ ὁμοιοπολικά συστήματα. Ἡ χημεία τοῦ πυρῆνος. Συγκρότησις τοῦ πυρῆνος. Νετρόνια. Στατικά τοῦ πυρῆνος. Ἐτεροι κοσμικαὶ μονάδες. Ἐνέργεια καὶ ὕλη.

Σεπτέμβριος 1936. Μεταστοιχειώσεις. Μεταστοιχειώσεις ἀκτινερῶν. Πρόκλησις τεχνητῆς μεταστοιχειώσεως. Πηγαὶ βομβαρδι-

σμοῦ. Πειραματικὴ ἐφαρμογὴ καὶ ἔλεγχος ἀποτελεσμάτων. Ἐνωμάτωνωσις φορτίων ἐν τῷ πυρῆνι.

Τεχνητὴ μεταστοιχειώσεις. Μεταστοιχειώσεις διὰ πρωτονίων.

Μεταστοιχειώσεις διὰ δευτονίων. Μεταστοιχειώσεις διὰ νετρονίων.

Μεταστοιχειώσεις ἀτόμων εἰς ἀκτινεργά.

Ὀκτώβριος 1936. Ὁ ἵπποκένταυρος τῆς Ἀκτινοβολίας καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητος. Κλασσικὴ καὶ νεωτέρα Φυσικὴ. Θεωρία τοῦ de Broglie. Θεωρία τοῦ Schröndiger. Θεωρία τοῦ Heisenberg. Ἡ βαρύτης. Αἰτιότης καὶ ἐλευθέρα βούλησις.

Χημικὰ χρονικά. Ἔτος Β' Ἀπρίλιος 1937. Ἐπιστημονικαὶ ὁμιλῖαι :

«Ἀλχημεία καὶ Ἱατρικὴ»

Περίληψις διαλέξεως γενομένης τὴν 5ην Μαρτίου 1937 ἐν τῷ Ἐντευκτηρίῳ τῶν χημικῶν.

Νοέμβριος 1937. Ἐπαγγελματικὸν μέρος. Τὸ ἐν Παρισίοις XVII συνέδριον βιομηχανικῆς χημείας.

Δύο ἀνακοινώσεις Κ Ζέγγελη ἐπὶ τῶν τραχειτικῶν τόφων τῆς νήσου Λέσβου καὶ περὶ ἑλληνικῶν βωξιτῶν.

Ἔτος Γ'. Φεβρουάριος 1938 ὁ Κ. Ζέγγελης εἰς τὸ ἐν Παρισίοις συνέδριον τῆς βιομηχανικῆς χημείας.

Μάρτιος 1938. Ἡ κινουμένη ὕλη (Κρύσταλλοι καὶ κρυσταλλογόνος δύναμις, ἔρευνα διὰ τῶν ἀκτίνων Röntgen, διχοτομία ὕγρων κρυστάλλων, περὶ πυρηνοτομίας κατὰ Leduc.

Ἀπρίλιος 1938. Ὁμιλῖαι Κ. Ζέγγελη.

Περὶ ὕδρογονώσεως (σελ. 379—385) Πρακτικὰ Α' Πανελληνίου χημικοῦ συνεδρίου.

Ἔτος Ε'. Ἰανουάριος 1940. Περὶ κολλοειδοῦς ῥηνίου καὶ τῶν καταλυτικῶν αὐτοῦ ιδιοτήτων.

Μάρτιος 1940. Εἶναι δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἐνδοατομικῆς ἐνεργείας ;

Εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἔργα».

Ἔτος Α'. Τεῦχος 7, σελ. 156—162. Ὁ φυσικὸς καπνοβιομηχανικὸς πλοῦτος τῆς Ρουμανίας.

Σελ. 495 Διαλέξεις ἐκ τῆς Φυσικῆς Χημείας καὶ τῆς Βιομηχανικῆς χημείας.

Σελ. 544 Τὰ ἀρχαῖα βρούνζινα ἀντικείμενα.

Ἀνακοινώσεις εἰς Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, συνεδρία τῆς 8.4.1928.

Ἔτος Β', σελ. 248. Ἡ σύνθεσις τοῦ στοιχείου ἡλίου ἐξ ἀτόμων ὕδρογόνου.

Ἔτος Γ'. Περὶ Berthelot. Διάλεξις γενομένη ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου τὴν 2αν Μαΐου 1927 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Marcelin Berthelot.

Σελ. 389. Ἡ Ἑλλάς συμμετέχει εἰς τὴν διάσκεψιν διὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Χημείας εἰς Παρισίους 27.10.1927 διὰ τοῦ Κ. Ζέγγελη ὅστις μεγάλως συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν αὐτὴν.

Σελ. 435—445. Σύγχρονα προβλήματα τῆς χημικῆς βιομηχανίας.

Σελ. 936 Ἡ τεραστία σημερινὴ πρόοδος ὀφείλεται εἰς τὴν τὼν τῶν χημικῶν ἐργατηρίων. Συνθετικὴ ἀμμωνία. Ἀζωτοθχα λιπάσματα.

Ἔτος Δ'. Προσφώνησις τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ζέγγελη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰσόδου τοῦ κ. Δημητρίου Λαμπαδαρίου, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Γαιωδαισίας καὶ διευθυντοῦ τοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Σελ. 403. Ἡ χημεία παράγων κοινωνικῆς ἐξισώσεως καὶ εἰρήνης (Λόγος ἐκφωνηθεὶς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὴν 27.12 1928).

Τὸ ὑπερουράνια στοιχεῖα, μεταστοιχειώσεις τοῦ Οὐρανοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων δημοσιευμάτων πολλὰ ἄλλα ἐδημοσιεύθησαν εἰς ἕτερα περιοδικά, ὡς ἡ «Ἐπιστημονικὴ Ἠχώ», εἰς τὸ Δελτίον τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἑταιρείας τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἔργα» εἰς τὸ Δελτίον τῶν Φυσικῶν, εἰς τὰ πεπραγμένα τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς τὰ πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας κ.ο.κ.

Ἀναγράφομεν ὀλίγα ἐκ τούτων.

1) Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ μηχανὴ (ἀνάτυπον διαλέξεως γενομένης εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Παρνασσοῦ τὴν 13.2.1940 σελ. 30).

2) Ἄγγλοι χημικοὶ πρωτοπόροι τοῦ Ἀγγλικοῦ μεγαλείου (Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν συνεδρίας τῆς 10 Μαρτίου 1945 τόμος 20ός) ἀνάτυπον ἔτος 1947.

3) Ἦρων ὁ Ἀλεξανδρινὸς καὶ Λεονάρδος Da Vinci, δύο μεγάλοι ἐφευρέται. Ὁμιλία γενομένη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὴν 28 Μαΐου 1949.

4) Ἡ τελευταία ἀνακάλυψις τοῦ ζεύγους Κυρί—Ζολιδ (Δελτίον Φυσικῶν Ἐπιστημῶν—Μάρτιος 1935 σελ. 265—271).

5) Νεκρολογίαν. Μαρία Κυρί σελ. 101—257 (Ἰανουάριος 1935).

6) Τὰ στοιχεῖα τῶν Ἀρχαίων καὶ τῶν Ἀλχημιστῶν. Περὶ λανθανιδῶν. Μολυβδαίνιον — Ρήνιον (σελ. 139—145) Σεπτέμβριος 1934.

Εἰς τὸ Δελτίον Ἑταιρείας Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Ἔτος Αὐγ. σελ. 65—69. Δράσις τῶν ἀερίων ἐν λεπτοτάτῳ διαμερισμῷ. Ἔτος Γον σελ. 1 ἕως 23. Ὁ βίος καὶ τὸ ἔργον τοῦ Παστέρ.

Εἰς τὸ Περιοδικὸν «Αἰὼν τοῦ ἀτόμου» ἔτους 1949 ἀριθμ. 9 Περὶ πλαστικῶν ὑλῶν κ.ἄ. τινά.

Εἰς πολλὰ διεθνή συνέδρια συμμετέσχεν ἀντιπροσωπεύσας τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐπιστήμην ἐπαξίως.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΧΗΜΕΙΑΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀποτίοντες πρὸς τοὺς διδάξαντας τὴν Χημείαν ἐν Ἑλλάδι, θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ περιλάβωμεν ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ ἀναμνηστικῷ τεύχει τῶν συνταξιούχων τὰς προσωπογραφίας τῶν ἐκλιπόντων σοφῶν Καθηγητῶν μας, οἵτινες ἐδίδαξαν ἡμᾶς τὴν χημείαν, καὶ οἵτινες ἔσπειραν τὸν σπόρον τῆς ἐρεῦνης, τῆς μελέτης, τῆς ἀρετῆς, καὶ πρὸ παντός τῆς ἀόκνου ἐργασίας, δι' ἧς ἐσταδιοδρομήσαμεν, καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν, ὅτι ἕκαστος ἡμῶν καλὸν ἀπέκτησεν.

Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ περιλάβωμεν ἑκτενεῖς βιογραφίας ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τοῦ μικροῦ σχήματος τοῦ τεύχους καὶ τῆς μικρᾶς ἀντοχῆς εἰς χρηματικὸν ὕλικόν, καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἢ συγκέντρωσις τῶν στοιχείων ἐκάστης βιογραφίας παρουσιάζει μεγάλην δυσκολίαν.

Ἐὰν ἐπιτρέψῃ εἰς ἡμᾶς ὁ χρόνος καὶ ἐὰν τὰ ὑλικά μέσα εἶναι ἐπαρκῆ θὰ ἐπεκταθῶμεν, οὕτως ὥστε ὄχι μόνον τὰς βιογραφίας τῶν Καθηγητῶν μας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἢ καὶ εἰς ἄλλας δημοσίας θέσεις διαπρεπῶν συναδέλφων νὰ περιλάβωμεν. Αὕτη εἶναι ἡ ἐπιθυμία μας. Ἐὰν ἐπιτύχωμεν θὰ θεωρήσωμεν ἡμᾶς ἱκανοποιημένους.

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΛΑΝΔΕΡΕΡ (1809—1885)

Ὁ Ξαβέριος Λάνδερερ πρῶτος καθηγητὴς τῆς Χημείας, ἐδίδαξεν εἰς τὸ παρά τὸν ἱερὸν βράχον τῆς Ἀκροπόλεως Πανεπιστήμιον, τὸ ἐγκατασταθὲν εἰς τὴν Πλάκα οἰκίαν Κλεάνθους.

Ὁ Λάνδερερ ἐδίδαξε μὲ ἀτελέστατα μέσα καὶ ὅμως ὁ σπóρος ἐρρίφθη, τὸ ἔδαφος ὑπῆρξε γόνιμον, καὶ ἡ Χημεία βαθμηδὸν ἐξελισσομένη ἠνδρώθη καὶ ἐγαλούχησε γενεὰς διψώσας μαθήσεως.

Ὁ Ξαβέριος Λάνδερερ ἐγεννήθη ἐν Μονάχῳ τῷ 1809. Ἐγένετο διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκλήθη ἐν ἔτει 1833 ὡς ἰδιαιτερός τοῦ βασιλέως Ὀθωνος.

Ἐν ἔτει 1837 διορίσθη ἕκτακτος καθηγητὴς τῆς Γενικῆς Χημείας καὶ τῆς Φυσικῆς.

Ἐν ἔτει 1839 ἐψηφίσθη ὡς τακτικὸς καὶ ἐδίδαξε μέχρι τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1843 ὅτε ὡς ἀλλοδαπὸς ἀπελύθη. Ἀναδιορισθεὶς τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1844 ὡς καθηγητὴς τῆς Φαρμακευτικῆς Χημείας, τῆς Συνταγολογίας, καὶ τῆς Βοτανικῆς. Ἐν ἔτει 1869 ἦτοι μετὰ 25ετῆ ὕπηρεσιαν παρητήθη καὶ ἐν ἔτει 1875 διορίζεται ἐκ νέου ὡς ἐπίτιμος καθηγητὴς.

Ὁ Λάνδερερ ἔγραψε πολλὰ ἔργα καὶ πολλὰς ἐπιστημονικὰς διατριβάς, ἦτοι Ἀνόργανον, Ὀργανικὴν, καὶ Ἀναλυτικὴν, Χημείαν. Φαρμακευτικὰ σκευάσματα, Φαρμακοποιεῖαν κ.ἄ.

Ὁ Λάνδερερ ἀπέθανεν ἐν Ἀθῆναις τὴν 7ην Ἰουλίου 1885.

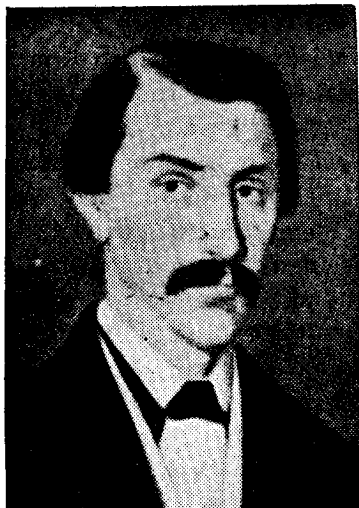
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

(1812—1862)

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις. Ὁ πατήρ του Παλαιολόγος Μπενιζέλος ὑπῆρξε δημογέρων τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως.

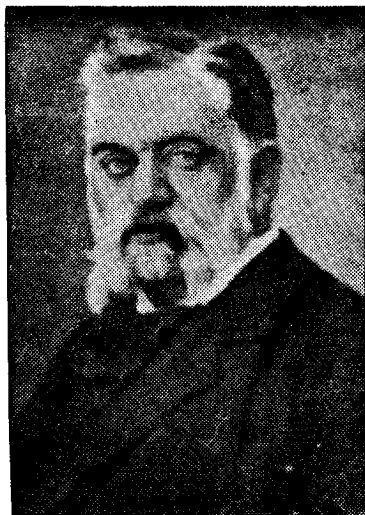
Ὁ Ἀλέξανδρος Βενιζέλος ἐσπούδασεν εἰς Λειψίαν Φιλοσοφίαν καὶ Φιλολογίαν, Φυσικὰς Ἐπιστήμας καὶ Ἱατρικὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Αἰδελβέργης.

Ἐν ἔτει 1843 διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Γενικῆς Πειραματικῆς Χημείας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ (1841—1906)

Ἐγεννήθη ἐν Βιέννῃ, καταγωγῆς ἐκ Μελενίκου τῆς Μακεδονίας. Ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ. Συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Καρλοουῆς καὶ Αἰδελβέργης, παρὰ τῷ διασῆμῳ χημικῷ Μπούνσεν, οὗτινος διετέλεσε καὶ βοηθός.

Ἐν ἔτει 1862 κληθεὶς ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας Ἐπαμ. Δεληγιώργη, κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διορισθεὶς ὑφηγητὴς τῆς χημείας καὶ μετὰ ἕξ ἔτη καθηγητὴς τῆς Γενικῆς Χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ μεγάρου τῆς Χημείας ὁδὸς Σόλωνος 104. Ὑπῆρξεν ὁ ἔμπνευστὴς τῆς πρὸς τὴν χημείαν ἀγάπης εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

Οἱ πολυάριθμοι μαθηταὶ του ὁμολογοῦσιν ἔτι ὑπῆρξε μέγας χημικὸς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Ὁ Χρηστομάνος εἰσήγαγε τὰς ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν ἐν ἔτει 1865 καὶ καθωδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀ-

νάντη δρόμον τῆς Ἀναλυτικῆς Χημείας. Ὑπῆρξεν ἐρευνητὴς πλείστων προβλημάτων Χημείας καὶ Φυσικῆς. Ἦτο εὐρυμαθέστατος. Ἐξήτασε τὰ πλείστα ἰαματικά ὕδατα τῆς Ἑλλάδος. Ἐξήτασε τοὺς γαϊάνθρακας, τοὺς λιγνίτας, τὰς πισσασφάλτους καὶ πλείστα ὄσα δείγματα μεταλλευμάτων ἀπὸ διαφόρους περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος. Περί ὄλων αὐτῶν ἔγραψε μονογραφίας λίαν ἀξιοσημειώτους. Ὑπῆρξεν ἐφευρέτης συσκευῆς χημικῆς ἀναλύσεως διοξειδίου τοῦ ἀνθρακός εἰς μεταλλεύματα καὶ πετρώματα, ὡς καὶ ἐρευνητὴς τοῦ σημείου τήξεως διαφόρων ἐνώσεων. Ἐχρημάτισε κοσμήτωρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ πρύτανις ἐν ἔτει 1897. Ὑπῆρξε δεινὸς πειραματιστὴς καὶ ὑπέροχος διδάσκαλος καὶ ἐρευνητὴς. Ἔλαβε μέρος εἰς πολλὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια. Ἔγραψε πολλὰ ἔργα. Ἡ Ἀνόργανος καὶ Ὄργανικὴ χημεία παρέμειναν ἔργα κλασικά. Ἔγραψε Φαρμακοποιῶν, Πίνακας ἀναλυτικῆς χημείας, ἔγχειρίδια χημείας διὰ τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν, καὶ πλείστας μονογραφίας καὶ διατριβάς, ἐπὶ διαφόρων καὶ πάσης φύσεως προϊόντων καὶ φυσικῶν καὶ τεχνητῶν: Ἔγραψε μονογραφίας περὶ ὑδάτων μεταλλικῶν, περὶ μεταλλευμάτων, περὶ τροφίμων καὶ ποτῶν καὶ πλείστας ἄλλας διατριβάς πάσης φύσεως. Ὄδηγόν εἰς τὴν πρόχειρον ἀπολύμανσιν, περὶ φολολογίας τοῦ οἴνοπνεύματος, περὶ μεγάλης βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι κ.ἄ.π. Ἐδημοσίευσεν πλείστας ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ διατριβάς εἰς ξένα περιοδικά. Ἀντεπροσώπευσεν τὴν Πατρίδα εἰς πλείστα διεθνή συνέδρια, ὅπου πολλὰς ἀνακοινώσεις ἐπιστημονικὰς ἐδημοσίευσεν. Ἐν ἔτει 1906 ἡ Ἀκαδημία τῆς Στοκχόλμης προσεκάλεσε τὸν Χρηστομάνον, ὅπως ὑποβάλλῃ ὑπόψηφιότητα διὰ τὸ βραβεῖον Nobel τῆς Χημείας. Τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀπέθανεν ὁ Χρηστομάνος.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐνετοίχισαν τὴν Προτομὴν τοῦ ἀειμνήστου Ἀναστασίου Χρηστομάνου εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Γενικοῦ Χημείου ὁδὸς Σόλωνος ἀριθμ. 104.

ΟΘΩΝ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ (1855—1922)

Ὁ Ὄθων Ρουσόπουλος ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1855 καὶ ἀπέθανεν τῷ 1922. Ὁ πατὴρ του Ἀθανάσιος Ρουσόπουλος ἐγεννήθη εἰς Βογατσικόν τῆς Μακεδονίας.

Ὁ Ὄθων Ρουσόπουλος ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Βερολίνου Χημείαν.

Διετέλεσε καθηγητὴς τῆς Χημείας εἰς τὴν σχολὴν Εὐελπίδων καὶ εἰς τὴν σχολὴν Δοκίμων. Διετέλεσεν χημικὸς Ναυστάθμου καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου.

Ἐν ἔτει 1894 ἱδρυσεν ἐν Πειραιεῖ τὴν Βιομηχανικὴν καὶ Ἐμπορικὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, ὅπου παρέμεινε μόνον ἐπὶ δύο ἔτη, μεθ' ὃ μετεφέρθη εἰς τὰς Ἀθήνας, ἦτις ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐμόρφωσε πλείστους νέους πολλαπλᾶς προσφέροντας ὑπηρεσίας εἰς τε τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Κοινωνίαν ἐν γένει. Διηύθυνε τὸ Περιοδικὸν τῆς Σχολῆς, «Δελτίον τῆς Ἀκαδημίας» τὸ ὁποῖον ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διὰ τοῦ ἐκλαϊκευμένου χημικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ περιεχομένου του προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν χώραν μας. Ἐγραψε διάφορα χημικὰ συγγράμματα καὶ διατριβὰς.

Ἐν ἔτει 1914 διετέλεσε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἐν ἔτει 1915 ἐξελέγη βουλευτὴς Φλωρίνης.

Ἡ σύζυγός του Ἐλένη Ρουσοπούλου ἐκ τῆς οἰκογενείας Ναοῦμ τῆς Καστορίας ὑπῆρξεν ἀνεκτίμητος σύντροφος, βοηθοῦσα αὐτὸν εἰς τὰς πολλαπλᾶς του ἀσχολίας, μὲ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἔργον, ὅσον καὶ μὲ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Δελτίου τῆς Ἀκαδημίας. Ἡ δρᾶσις τῆς συζύγου του ὑπῆρξεν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς κοινωφελῆς.

Ἡ οἰκογένεια Ρουσοπούλου προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Πατρίδα ἀνεπτύξασα ἀξιόλογον κοινωνικὴν δρᾶσιν.

Ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία ὀφείλει πολλὰ εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Ἀκαδημίας Ρουσοπούλου. Ἐκ τούτων πολλοὶ ὑπῆρξαν ἱδρυταὶ μικρᾶς ἢ καὶ μεγάλης ὀκλής βιομηχανιῶν. Πολλοὶ διέπρεψαν ὡς οἰνολόγοι. Οἱ περισσότεροὶ σήμερον συνταξιούχοι ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν τίτλους βιομηχανικῆς δράσεως τιμῶντας τὸ σύνολον τῆς οἰκογενείας τῶν χημικῶν. Ἡ πείρα ἐν τῇ βιομηχανίᾳ κατέστησε πολλοὺς ἱκανοὺς νὰ ἐξελιχθοῦν εἰς μεγάλους βιομηχάνους.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν τὰ ἐκ τῆς πείρας ἀποκτηθέντα στοιχεῖα κατωρθώσωμεν νὰ συγκεντρώσωμεν πρὸς δημοσίευσιν. Θὰ εἶναι ταῦτα πολὺτιμα διὰ τοὺς νεωτέρους διδάγματα.

Οἱ ἀπόφοιτοὶ τῆς Ἀκαδημίας ἐστράφησον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τὴν βιομηχανίαν καὶ οἰνολογίαν.

Ἐν αὐτῇ ἐδίδαξαν σοφοὶ Καθηγηταὶ : Ἀργυρόπουλος, Μητσόπουλος Σκιντζόπουλος κ.ἄ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΣ (1838—1893)

Κατάγεται ἐκ Νουπλίου. Ἐφοίτησεν εἰς τὸ Φυσικομαθηματικὸν τμήμα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, καὶ ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς εἰς τὴν Φαρμακευτικὴν Σχολὴν τῶν Παρισίων (Πρῶτος τοῦτης Ἑλλην φοιτητῆς) ἔνθα ἔλαβε διπλῶμα φαρμακοποιῶ α'. τάξεως. Ἐξελέγη Ὑφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τὴν 5 Νοεμβρίου 1863 καὶ ἔκτακτος καθηγητῆς τῆς Φαρμακευτικῆς Χημείας καὶ Συνταγολογίας 18 Ἰανουαρίου 1869 ἀντὶ τοῦ ἀσθενήσαντος Λάνδερερ καὶ τακτικὸς καθηγητῆς ἐν ἔτει 1875. Παρητήθη ἐν ἔτει 1881, Μαρτίου 3.

Ἐγραψε πολλὰς διατριβάς. Περὶ φαρμακευτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Φαρμακευτικὴν Χημείαν τ. Α'. 1867, Συνταγολογίαν 1897, Χημείαν τῶν οὕρων καὶ τῶν οὐρολίθων 1884. Ἰδρυτῆς τοῦ φαρμακευτικοῦ Δελτίου 1871—1876 κ.ἄ.τ.

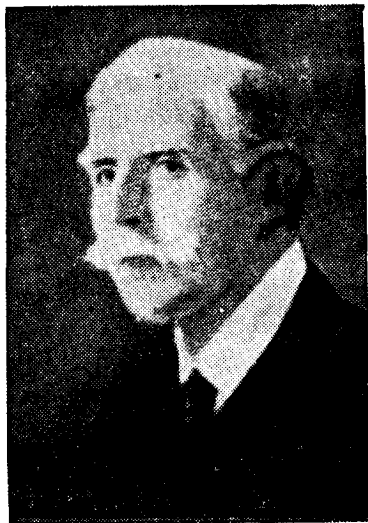
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΡΙΝΟΣ (1850—1935)

Ἐγεννήθη ἐν Χίῳ. Κατάγεται ἐκ Σύρου. Ἐφοίτησεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον (1872). Ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς καὶ ἐγένετο διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας ἐπὶ Χημεία τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἀϊδελβέργης.

Ἐν ἔτει 1881 ἔκτακτος καθηγητῆς τῆς Φαρμακευτικῆς Χημείας καὶ τῆς συνταγολογίας Ἐθν. Πανεπιστημίου.

Ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ἐν ἔτει 1891. Ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίοις.

Ἐγραψε περὶ Χημικῆς συνθέσεως καὶ ἄλλα τινὰ ἄρθρα εἰς διάφορα Περιοδικά. Διάδοχος τοῦ Γ. Κρίνου ἐγένετο ὁ Ἀναστάσιος Δαμβέργης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ (1857—1920)

Ὁ Ἀναστάσιος Δαμβέργης ἐγεννήθη εἰς Μύκονον. Τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν διήλθεν εἰς Πειραιᾶ. Ἐγένετο πτυχιούχος τῆς Φαρμακευτικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 1875, ἠργάσθη ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ καθηγητοῦ Ἀναστασίου Χρηστομάνου, οὗτινος διετέλεσε βοηθός, μεθ' ὃ ἀπεστάλη ὡς ἀριστοῦχος ὑπότροφος εἰς Γερμανίαν.

Οἱ καθηγηταὶ του Bunsen τῆς Ἀϊδελβέργης καὶ Hoffmann τοῦ Βερολίνου διεπίστωσαν τὴν ἔμφυτον τάσιν πρὸς ἀνωτέραν μόρφωσιν τοῦ νεαροῦ σπουδαστοῦ καὶ παρηκολούθησαν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ μαθητοῦ των μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος.

Μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν του ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας, διορίζεται καθηγητῆς τῆς Χημείας εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων ἐν ἔτει 1882, μεθ' ἧς ἐπὶ τὴν σχολὴν τῶν Δοκίμων, 1884 ὡς

καθηγητῆς τῆς Χημείας εἰς καὶ εἰς ἄλλας Ἀνωτέρας σχολάς.

Ἐγένετο ὕψην τῆς Χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 1882, ἔκτακτος καθηγητῆς ἐν ἔτει 1892 καὶ τακτικὸς καθηγητῆς ἐν ἔτει 1893.

Ἐπῆρξε μέλος τοῦ Ἰατροσυνεδρίου πάρεδρον καὶ τακτικὸν ἐν ἔτει 1892. Ἐπῆρξεν ὁ κατ' ἐξοχὴν ὄργανωτῆς τοῦ Φαρμακευτικοῦ σχολείου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Ἐγραψε πολλὰ συγγράμματα, πλείστας ὄσας διατριβὰς καὶ ἐπιστημονικὰς μελέτας, ἐδίδαξεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν Φαρμακευτικὴν χημείαν, ἣ δὲ ἐπιστημονικὴ του δρᾶσις ὑπῆρξε πολυσχιδῆς καὶ πολυσύνθετος.

Ὡς διδάσκαλος ὑπῆρξεν ὑπέροχος. Ὡς συγγραφεὺς ἀκαταπόνητος. Εἰς ἑκατοντάδας ἀριθμοῦνται αἱ μελέται καὶ αἱ μονογραφίαι του εἰς πάσης φύσεως θέματα τῆς τε Χημείας καὶ τῆς Φαρμακευτικῆς. Ἐξήτασεν ἅπαντα σχεδὸν τὰ ἱαματικὰ ὕδατα τῆς πατρίδος μας. Ἐδημοσίευσεν πρωτοτύπους ἐργασίας εἰς διάφορα περιοδικὰ ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς Ἀντεπροσώπευσεν τὴν Πατρίδα εἰς πολλὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια ἐπαξίως. Ἠσχολήθη μὲ ἀναλυτικὰς ἐρεῦνας

πάσης φύσεως. Ὑπῆρξεν ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ὁμωνύμου φαρμακείου, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ μέχρι σήμερον πολλὰς προσφέρον ὑπηρεσίας εἰς τε τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν Πατρίδα. Τὰ κυριώτερα τῶν ἔργων του εἶναι: Ἑλληνικὴ Φαρμακοποιεῖα (1890—1910). Ὁδηγὸς πρὸς ἐξέτασιν ἐδωδύμων καὶ ποτῶν (1902).

Φαρμακογραφία τρίτομος. Νέα φάρμακα, καὶ ἄλλα πολλὰ.

Συνέταξεν ὡς ἱατροσύνεδρος ὑγειονομικὰ ὑπομνήματα καὶ φαρμακευτικὰ νομοσχέδια πλεῖτα. Ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν ὑπαλογίζονται τὰ ἔργα καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ διατριβαὶ τὰς ὁποίας ἔγραψε.

Ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς Πολιτείας δι' ἀνωτέρων παρασήμων.

Σημ. Ὁ Λάνδερερ, ὁ Ζαβιτσᾶνος, ὁ Κρίνος, ὁ Χρηστομᾶνος καὶ ὁ Δαμβέργης ὑπῆρξαν οἱ στυλοβάται τῆς φαρμακευτικῆς χημείας ἐν Ἑλλάδι. Οἱ γνωρίσαντες τὸν σοφὸν καθηγητὴν οὐδέποτε θά λησμονήσουν τὴν μορφήν του. Ὑπῆρξεν ἐπιβλητικὸς καὶ μεγαλοπρεπής.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΚΡΙΝΟΣ (1815—1886)

Ἐγεννήθη ἐν Ταταζούλοις τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν ἔτει 1835 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν. Εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ὁμωνύμου φαρμακείου ἐν ἔτει 1837 ὁδὸς Αἰόλου.

Ἐν ἔτει 1841 μετέβη εἰς Πίσαν μεθ' ὃ εἰς Παρισίους καὶ κατέγινεν ἐν τῇ Χημείᾳ καὶ τῇ Βοτανικῇ, διέτέλεσε καὶ παρασκευαστὴς τοῦ διασήμου Dupas.

Ἐπανελθὼν ἐν Ἑλλάδι ἐδίδασκε τεχνολογικὴν χημείαν ἐν τῷ σχολεῖῳ τῶν τεχνῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1853 μέχρι τοῦ θανάτου του διέτελεσεν ἱατροσύνεδρος.

Ἐν ἔτει 1850 ἀνηγορεύθη ὑφηγητὴς τῆς Ὄργανικῆς Χημείας καὶ τὴν 11 Ἰουνίου 1861 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Φαρμακευτικῆς ἐν τῇ Ἱατρικῇ σχολῇ.

Ἐδημοσίευσε πολλὰς μονογραφίας. Ἐξέδιδε τὸν «Ἀσκληπιὸν» 1856—1859.

Συνετέλεσεν εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ φαρμακευτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς φαρμακευτικῆς βιομηχανίας. Ἀπέθανε τὴν 11 Ἰανουαρίου 1886.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ (1883—1919)

Ὁ Δημήτριος Τσακαλώτος ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1883. Ὁ πατήρ του καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς φιλολογίας ἐν τῇ μέσῃ ἐκπαιδεύσει ἐμερίμνησε περὶ τῆς παιδεύσεως τοῦ τέκνου του ἐν ταῖς ἐγκυκλίοις αὐτοῦ μελέταις. Ὁ Δημήτριος Τσακαλώτος ἐσπούδασε Φυσικὰς Ἐπιστήμας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Νεώτατος γενόμενος διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, ἐπεράτωσε τὰς ἐν Ἀθήναις σπουδὰς του, μεθ' ὃ μετέβη εἰς Λειψίαν, ὅπου παρηκολούθησε τὰ μαθήματα τοῦ διασήμου Ostwald, κατόπιν μετέβη εἰς Ἀϊδελβέργην καὶ εἰς Γενεύην.

Διετέλεσεν ἐν Γενεύῃ ἔμμισθος βοηθὸς τοῦ καθηγητοῦ Guye.

Κατόπιν μετέβη εἰς Λονδῖνον καὶ ἐμαθήτευσεν παρὰ τῷ διασήμεῳ Ramsay. Ὅπουδῆποτε καὶ ἂν παρηκολούθησε μαθήματα ὑπῆρξεν ἄριστος, καὶ ἰδίως δαιμόνιον ἐρευνητικὸν πνεῦμα.

Εἰς Ἀθήνας ἐπανῆλθεν ἐν ἔτει 1906, ὅτε καὶ διωρίσθη Ἐπιμελητὴς τοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Ἀνοργάνου Χημείας Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐπὶ δεκαετιᾶν ἔγραψε πλείστας πρωτοτύπους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας. Ἐδίδασκεν εὐδοκίμως τοὺς φοιτητάς. Ὑπῆρξε λίαν πολυσχιδῆς ἡ δρᾶσις του. Ἐν ἔτει 1908 ἀνηγορεύθη ὕφηγητὴς, καὶ ἐδίδασκεν εἰς τοὺς φοιτητάς Ἀναλυτικὴν Χημείαν, παρηκολούθει τοὺς ἀσκουμένους ὡς ἐπιμελητὴς καὶ ἡσχολεῖτο μὲ θέματα τῆς τε Ὄργανικῆς καὶ Φυσικῆς Χημείας, ἡ δὲ ἐπιστημονικὴ του ἀξία εἶχεν ἀναγνωρισθῆ παγκοίνως. Ἐπανεπιμημένως εἶχε προταθῆ ὡς καθηγητὴς καὶ ὁμως μόλις ἐν ἔτει 1918 κατάρθωσε νὰ διορισθῆ καθηγητὴς τῆς Χημικῆς τεχνολογίας εἰς τὴν ἀρτιούστατον τότε χημικὴν σχολὴν τοῦ Πολυτεχνείου καὶ μετ' οὗ πολὺ καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς Χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Αἱ πολλαπλαῖ ἀπασχολήσεις ἐκούρασαν αὐτόν, ὑπέστη ὑπερκόπωσιν, καὶ ἰδίως ὅταν ἐν ἔτει 1919 ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς Γαλλίαν πρὸς μελέτην τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν λιγνιτῶν τῆς

Πατρίδος διά βιομηχανικούς σκοπούς. Μετά τήν έκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς ταύτης μετέβη εἰς Ἑλβετίαν ἵνα ἀναπαυθῆ.

Ἐκεῖ ἐτερμάτισε τὸν βίον του εἰς ἡλικίαν μόλις 35 ἐτῶν. Ἡ οἰκογένεια Τσακαλώτου εἰς μνήμην του ἐξέδωκεν εἰς δύο ὀγκώδεις τόμους τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ ἐρεῦνας του ὑπὸ τὸν Τίτλον : Χημικαὶ Μελέται καὶ Ἔρευναι. Ἐπιστημονικὰς ἐργασίας του. Βλέπε : Ἱστορίαν τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς ὑπὸ Μιχαήλ Κ. Στεφανίδου, Τεῦχος Β΄. σελ. 31,32 τοῦ ἔτους 1952.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ (1885—1955)

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις, ἀδελφὸς τοῦ Δημητρίου. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἀθήναις, ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Ἱατρικῆς. Μετέβη εἰς Βερολίνον καὶ εἰς Βέρνην πρὸς περαιτέρω σπουδὰς. Ὑπῆρξε βοηθὸς τοῦ Βοτανικοῦ Ἐργαστηρίου καὶ τοῦ τῆς Ἀνοργάνου Χημείας. Διετέλεσεν ὑγειονομικὸς ἐπιθεωρητὴς Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν. Ἐν ἔτει 1933 ἐξελέγη ἑκτακτος καθηγητὴς τῆς Φαρμακογνωσίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐν ἔτει 1939 ἐγένετο τακτικὸς καθηγητὴς. Ἐδημοσίευσεν πολλὰς πρωτοτύπους ἐργασίας.

Ὑπῆρξεν ἀγαπητὸς εἰς τοὺς φοιτητὰς τοὺς ὁποίους ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐδίδαξε Φαρμακογνωσίαν.

Ἀπεβίωσεν ἐν ἔτει 1955.

ΠΑΛΙΑΤΣΕΑΣ ΦΩΤΙΟΣ (1873 — 1942)

Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1873 εἰς Ἐξωχώριον Καρδαμύλης τῆς Λακωνίας, ὅπου διεξήλθε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς. Ἐσπούδασεν εἰς Ἀθήνας λαβὼν πτυχίον τῆς Φυσικομαθηματικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Παρηκολούθησε μαθήματα ἐπὶ τριετίαν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τοῦ Μάντσεστερ, καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Οὐαλίας, ὅπου εἰδικεύθη εἰς τὴν Χημείαν.

Διετέλεσε διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Γεωπονικοῦ Χημείου μέχρι τοῦ 1928 καὶ καθηγητὴς τῆς Ἀνωτέρας Γεωπονικῆς καὶ Δασο-

λογικής σχολής. Ἄπο τοῦ ἔτους 1928 καὶ ἐφεξῆς ἐδίδαξεν ὡς καθηγητῆς τῆς Γεωργικῆς Χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Θεσσαλονίκης, οὗτινος διετέλεσε καὶ Πρύτανις (1932—1933). Ὁ πρυτανικός του λόγος. «Τὸ ἄζωτον ἐν τῇ παγκοσμίῳ οἰκονομίᾳ» ἐξετυπώθη εἰς ἴδιον τεύχος ἐν ἔτει 1933 ἐν Θεσσαλονίκῃ.

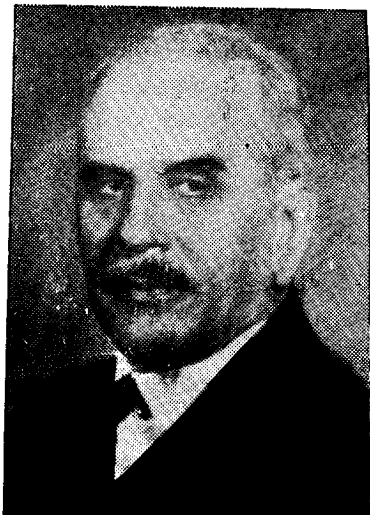
Ἐν ἔτει 1938 ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ὡς καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀρίου τῆς ἡλικίας. Ὑπῆρξε μέλος τῆς βασιλικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας. Ἐγραψε Στοιχεῖα Γεωπονικῆς Χημείας ἔργον βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας. Ἐδημοσίευσε πολλὰς πρωτοτύπους μελέτας Ἀγγλιστί καὶ Ἑλληνιστί. Εἰδικῶς ἠσχολήθη μὲ τὴν ἔδαφολογίαν τῆς Πατρίδος μας. Ἐγραψεν εἰδικὸν τεύχος περὶ λιπάνσεως τοῦ ἐδάφους, ὡς καὶ πολλὰς ἄλλας μονογραφίας, περὶ ὀρύζης, περὶ ἀκρίδος κ.ἄ. Προσέφερε σημαντικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Πατρίδα λόγῳ τῆς εἰδικότητός του εἰς τὴν ἔδαφικὴν ἔρευναν.

ΒΟΥΡΝΑΖΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (1877—1954)

Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1877 εἰς Ἀθήνας. Ἐσπούδασεν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Μετέβη εἰς Μόναχον καὶ εἰς Παρισίους πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του. Ἐγένετο διδάκτωρ τῆς Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, ὅπου καὶ ἐβραβεύθη (1904).

Ἐν ἔτει 1905 διορίζεται τακτικὸς καθηγητῆς τῆς χημικῆς τεχνολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μετσοβεῖῳ Πολυτεχνεῖῳ. Ὑπῆρξε τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἐδίδαξε μαθήματα ὡς καθηγητῆς ἐν τῇ Ἀνωτάτῃ σχολῇ Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἵπῆρξε τακτικὸν μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ συμβουλίου τοῦ Κράτους. Πλείονες τῶν ἑκατὸν ἐπιστημονικῶν διατριβῶν τοῦ ἐδημοσιεύθησαν εἰς περιοδικὰ ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς.

Ἐγραψε μαθήματα χημικῆς Τεχνολογίας, ἔργον λίαν περισπούδαστον. Ὡς καθηγητῆς ὑπῆρξεν ἀπαράμιλλος ὡς ἐρευνητῆς δεινός. Οἱ μαθηταὶ τοῦ οὐδέποτε θά λησμονήσουν τὸν σοφὸν Καθηγητὴν τῶν. Ἀπεβίωσεν ἐν ἔτει 1954. Ἡ πατρις ἀπώλεσε ἓνα ἀπὸ τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς τέκνα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΑΡΟΥΝΗΣ (1881—1954)

Ἐσπούδασεν εἰς Βερολίνον καὶ εἰς Παρισίους. Ἐν ἔτει 1904 ἐγένετο ὑφηγητῆς τῆς Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διετέλεσε καθηγητῆς τῆς Γενικῆς Χημείας ἐν τῷ Μετσοβεῖῳ Πολυτεχνεῖῳ

Ἐν ἔτει 1913 διορίζεται χημικὸς τοῦ Χημείου Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν. Ἐχρημάτισε καθηγητῆς εἰς τὰς σχολὰς Ναυτικῶν Δοκίμων καὶ τοῦ ναυτικοῦ Πυροβολικοῦ.

Ἐν ἔτει 1919 διορίζεται τακτικὸς καθηγητῆς ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ.

Ἐν ἔτει 1927 διορίζεται καθηγητῆς τῆς στρατιωτικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Πυροβολικοῦ. Ἐγραψε πολλὰς πραγματείας, αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν εἰς περιοδικὰ ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς Ἐγραψε τὸν πρῶτον τόμον τῆς Ἀνοργάνου Χημείας ἔργον περισπούδαστον λίαν ὀγκῶδες.

Ἐγραψε μικρότερον ἔργον περὶ ὀργανικῆς χημείας καὶ ἐκρηκτικῶν ὀλῶν. Ἐδίδασκε Χημείαν εἰς τὴν Ἀνωτέραν Γεωπονικὴν Σχολὴν.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ (1862—1925)

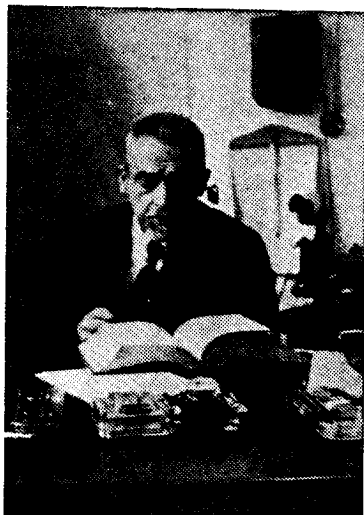
Ἐγεννήθη εἰς τὴν Σκῦρον ἐν ἔτει 1862, τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς διήκουσεν εἰς Πειραιᾶ. Ἐσπούδασε Χημείαν εἰς τὸ Μόναχον καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ εἰς τὴν Βόννην.

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα διωρίσθη χημικός τοῦ μεταλλουργείου Λαυρίου, κατόπιν ἀστυχημικός Ἀθηνῶν, καθηγητὴς τῆς χημείας εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, καὶ τέλος τακτικός καθηγητὴς τῆς Ὄργανικης Χημείας εἰς τὸ Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐδημοσίευσεν ἀρκετάς ἐργασίας ἐπὶ θεμάτων ὀργανικῆς χημείας. Ἐγραψεν ὀργανικὴν χημείαν καὶ ἄλλα ἔργα καὶ συγγράμματα.

Τὸ λίαν γνωστὸν καὶ ὀγκῶδες ἔργον εἶναι ἡ δίτομος Ἀναλυτικὴ Χημεία, διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς ὁποίας εἶχεν ὀλοκληρωτικῶς ἐν ὄψει τὸ κλασσικὸν ἔργον τοῦ Treadwell Ποιοτικὴν καὶ Ποσοτικὴν ἀνάλυσιν. Ἐδημοσίευσεν εἰς διάφορα ξενόγλωσσα περιοδικὰ πολλὰς πραγματείας ἰδίως ἐπὶ θεμάτων ὀργανικῆς χημείας. Ἀπεβίωσεν ἐν ἔτει 1925.

Ἐπῆρξεν πολὺ καλὸς διδάσκαλος καὶ ἐφημιζετο ὡς Ἀναλυτικὸς χημικός. Οἱ μαθηταί, οἱ συγγενεῖς, καὶ οἱ συνεργάται του, ἐθρήνησαν τὴν ἀπώλειάν του.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ (1873—1957)

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον. Ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν ἐν ἔτει 1892. Συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας, τῇ Πολυτεχνικῇ Σχολῇ τοῦ Charlottenburg καὶ τῇ τεχνικῇ σχολῇ τοῦ Leeds ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, μορφωθείς εἰς χημικὸν μηχανικόν.

Ἐν ἔτει 1897 διωρίσθη ἐπιμελητὴς τοῦ Γενικοῦ Χημείου ἐργασθεὶς ἐπὶ τριετίαν εὐδοκίμως.

Ἐγραψεν ὁδηγὸν τῆς ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς ἀναλύσεως, βοήθημα τῶν φοιτητῶν τῶν ἀσκουμένων εἰς τὰ ἐργαστήρια τοῦ Χημείου.

Ἐν ἔτει 1901 ἀνηγορεύθη ὑφηγητὴς τῆς θεωρητικῆς καὶ ἐφαρμοσμένης χημείας. Ἐδημοσίευσεν πολλὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας ἐνδιαφερούσας κυρίως τὴν βιομηχανίαν.

Διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς Χημείας εἰς τὸ Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον ἅμα τῇ ἰδρύσει τῆς Χημικῆς Σχολῆς τοῦ Πολυτεχνείου καὶ διετέλεσε καθηγητὴς μέχρι τοῦ ἔτους 1950, ὅτε ἀπεχώρησε τῆς

ύπηρεσίας καταληφθείς υπό τοῦ ὄριου τῆς ἡλικίας, λαβὼν τὸν τίτλον τοῦ Ὀμοτίμου καθηγητοῦ μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἐδίδαξε καὶ ἐμόρφωσε γενεὰς ἐπιστημόνων χημικῶν.

Αἱ ἐργασίαι καὶ ἔρευναι ἐπὶ τῆς θεωρίας τῆς βαφικῆς τῆς βυρσοδεικτικῆς καὶ τῶν κολλοειδῶν παρέμειναν κλασσικαί.

Ἔλαβε μέρος εἰς πολλὰ διεθνή συνέδρια, ἀντιπροσωπεύσας τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐπιστήμην ἐπαξίως.

Ἐγραψε πολλὰ ἔργα. Ὁδηγὸν ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς ἀναλύσεως, θεωρίαν τῆς βαφικῆς, φυσικοχημείαν, τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς φυσικῆς, φυσικοχημικὰς ἀσκήσεις, μαθήματα ἐφηρμοσμένης χημείας, ἐφηρμοσμένην ἠλεκτροχημείαν, καὶ πλείστας ὄσας ἄλλας διατριβάς, διάφορα ἄρθρα εἰς περιοδικὰ ἄλλοδαπῆς καὶ ἡμεδαπῆς. Ὡς διδάσκαλος ὑπῆρξε σοφός. Ἡ κοινωνικὴ δράσις του ὑπῆρξε πολυσχιδῆς.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἐργασιῶν του μνημονεύονται εἰς εἰδικὰ συγγράμματα τῆς ἄλλοδαπῆς. Ἀπεβίωσεν τῇ 8 Φεβρουαρίου ἐν ἔτει 1957

Διὰ τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν ἐπιστήμην ὑπηρεσίας του ἐτιμήθη διὰ παρασῆμων, Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος, καὶ Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος Γεωργίου τοῦ Α' (*).

ΣΤΑΥΡΟΣ ΧΟΡΣ (1894—1957)

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1894. Ἐσπούδασεν εἰς Ἀθήνας λαβὼν τὸ πτυχίον τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Φυσικοκαθηματικῆς Σχολῆς ἐν ἔτει 1915, καὶ διδακτορικὸν δῖπλωμα ἐν ἔτει 1917.

Ἐπηρέτησεν ὡς παρασκευαστὴς ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς Ἀνοργάνου Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐπὶ ἔξαετιαν ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1912 μέχρι τοῦ 1918 ὅτε διωρίσθη Ἐπιμελητὴς τῆς Ἀνοργάνου Χημικῆς Τεχνολογίας εἰς τὸ Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον ὑπὸ τὸν Καθηγητὴν Δημήτριον Τσακαλῶτον. Ἐν ἔτει 1919 ὠνομάσθη Ἐπι-

(*) Βλέπε «Χημικὰ Χρονικά» Ἰούνιος 1957 σελ. 55—56.
Βιογραφικὰς σημειώσεις ὑπὸ Δ. Κισσοπούλου.

μελητής της 'Αναλυτικής Χημείας ἐν τῇ σχολῇ τῶν χημικῶν μηχανικῶν τοῦ ἰδίου Πολυτεχνείου.

Ἐν ἔτει 1921 ἐξελέγη ἑκτακτος καθηγητής της 'Αναλυτικής Χημείας καὶ τῷ 1927 ἐγένετο τακτικός καθηγητής της ἰδίας ἑδρας, ὑπηρέτησας εὐδοκίμως μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἀπὸ τοῦ 1932 μέχρι τοῦ 1954 ἐξελέγετο ἀνά διετίαν συνεχῶς κοσμητῶν της Σχολῆς τῶν χημικῶν μηχανικῶν τοῦ Πολυτεχνείου.

Ἐν ἔτει 1929 κατέστη μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Χημικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1952 πρόεδρος αὐτοῦ.

Ἐγραψε σύγγραμμα ἀναλυτικῆς καὶ ἀνοργάνου χημείας ὡς καὶ διαφορῶν διατριβὰς ἐπὶ θεμάτων της ἀναλυτικῆς καὶ ἀνοργάνου καὶ της φυσικῆς χημείας. Ἀντεπροσώπευσε τὴν Πατρίδα εἰς διεθνή συνέδρια, καὶ ἐτιμήθη διὰ τῶν σταυρῶν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Φοίνικος καὶ τοῦ Γεωργίου τοῦ Α'. Ἐμόρφωσε γενεὰς ἐπιστημόνων χημικῶν, ὑπῆρξε καλὸς οἰκογενειάρχης, λαμπρὸς ἐπιστήμων.

ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ (1868—1957)

Ἐγεννήθη ἐν Μανδραμάδῳ της νήσου Λέσβου, ὅπου διεξήλθε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του.

Μετὰ τὸ πέρασ τῶν γυμνασιακῶν του σπουδῶν εἰς τὸ ἐν Μυτιλήνῃ Γυμνάσιον, ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ παρηκολούθησε τὰ μαθήματα της Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, Φιλολογίαν καὶ Φυσικομαθηματικά, τυχὼν διπλώματος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, ἐγένετο δὲ καὶ διδάκτωρ ἐν ἔτει 1893, μεθ' ὃ διωρίσθη ὡς Ἀστυχημικός εἰς Μυτιλήνην, (1894—1902). Διετέλεσε Καθηγητής τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὸ Γυμνάσιον της Μυτιλήνης (1906—1912). Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1913—1926) συντάκτης τοῦ ἱστορικοῦ λεξικοῦ της Ἑλληνικῆς Γλώσσης. Ἐν ἔτει 1924 διορίζεται ἑκτακτος Καθηγητής της Αὐτοτελοῦς ἑδρας της Ἱστορίας τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, καὶ ἐν ἔτει 1935 τακτικός Καθηγητής της αὐτῆς ἑδρας.

Ἐν ἔτει 1938 ἀπεχώρησε τῆς Ὑπηρεσίας καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀρίου τῆς ἡλικίας. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τὸ ἱστορικὸν ἔργον τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ καὶ Ἀκαδημαϊ-

κοῦ δὲν περιγράφεται εἰς ὀλίγας σελίδας, καθότι εἶναι παμμέγιστον.

Ὑπερβαίνουν τὰ δημοσιεύματά του εἴτε ὡς μελέται, διατριβαί, ἄρθρα εἰς διάφορα Περιοδικὰ ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς τὰ ἑκατὸν ἐξήκοντο, ἅτινα καταδεικνύουν τὸν χαλκέντερον σκαπανέα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς γραφίδος.

Ὅσοι ἐγνώρισαν τὸν ἀειμνήστον Στεφανίδην, δὲν θὰ λησμονήσουν ποτὲ τὸν Λέσβιον φιλόσοφον, τὸν χαλκέντερον ἐρευνητὴν, τὸν μέγαν ἱστορικὸν καὶ φυσιοδίφην τὸ ἐκλεκτὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας, τὸν μελετητὴν τῶν κειμένων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, τὸν δραστήριον καὶ ἐργατικὸν σκαπανέα καὶ ἐξου-

χιστὴν παντὸς ἔργου τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων σχετιζομένου μὲ τὴν ἱστορίαν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, τὸν μεταφράσαντα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τὸ ἀξιόλογον ἔργον τοῦ «M. Berthelot Les origines de l' Alchimie» μετὰ κριτικῶν σημειώσεων τοῦ ἰδίου, τὸν συντονιστὴν τῆς πνευματικῆς κινήσεως τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων μας ὡς πρὸς τὰς Φυσικὰς Ἐπιστήμας, τὸν συγγραφέα τῆς Ἱστορίας τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (τεῦχος Α' 1948) (καὶ τεῦχος Β' 1952). κ.ἄ.π. Διὰ τὰς τόσας ὑπηρεσίας, ἃς προσέφε-
 ρεν εἰς τὴν Πατρίδα, εἰς τὴν Ἐπιστήμην, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐτιμήθη μὲ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Τάγματος Γεωργίου τοῦ Α' (1936) καὶ μὲ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος Γεωργίου τοῦ Α' (1950).

Ἀπεβίωσε τῇ 25 Νοεμβρίου 1957 εἰς ἡλικίαν 89 ἐτῶν (*).

Αἰώνια σου ἡ μνήμη Ἀειμνήστε Μιχαὴλ Στεφανίδη.

Ἐλαφρὸν ἔσεται τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς γῆς τὸ καλοῖπτον τὴν σορὸν σου.

(*) Αὐτοβιογραφία του. Ἱστορία τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τεῦχος Β'. 1952. Χημικὰ Χρονικὰ : Δεκέμβριος 1957.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (1875—1958)

Ὁ Θεόδωρος Σταθόπουλος, ὁ ἐκλεκτὸς καὶ σεβάσιμος ἐπιστήμων, ἐξέλιπεν αἰφνιδίως τὴν 2αν Ἀπριλίου 1958.

Ὁ ἐκλιπὼν ἐγεννήθη ἐν Πύλῳ τὴν 6ην Ἰουνίου 1875. Ἐσπούδουσεν εἰς τὴν Φαρμακευτικὴν Σχολὴν καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τυχὼν μὲ βαθμὸν ἄριστα τῶν πτυχίων Φαρμακοποιοῦ καὶ Ἱατροῦ.

Πρωτεύσας εἰς διαγωνισμὸν κατετάχθη εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Φαρμακευτικὴν Ὑπηρεσίαν καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὸ Χημικὸν καὶ Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον τοῦ Ἰου Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην παρέμεινε μέχρι τοῦ 1912. μετὰ δὲ τὴν κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης τοῦ ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῶν Ἐργαστηρίων Χημείας καὶ Μικροβιολογίας τοῦ τέως Στρατιωτικοῦ Ὄθωμανικοῦ Νοσοκομείου. Μετὰ τὴν ἐκ Θεσσαλονίκης ἐπάνοδόν του διορίσθη Καθηγητὴς εἰς τὴν Σχολὴν Ἱατρῶν λοχαγῶν, τοῦ μαθήματος Χημείας τῶν Τροφίμων, συγχρόνως δὲ ἐτοποθετήθη καὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν Ἐπιμελητείας τοῦ Στρατοῦ, ἐκτελῶν τὰς ἐξουσιάσεις τῶν τροφίμων καὶ λοιπῶν εἰδῶν τοῦ Στρατοῦ. Κατὰ τὸ ἔτος 1918 τοῦ ἀνετέθη ἡ διδασκαλία τῆς Χημείας καὶ Ἐμπορευματολογίας εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν Ἐπιμελητείας καὶ Διαχειρίσεως, προήχθη δὲ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀρχιφαρμακοποιοῦ.

Τὸ 1922 ἐξελέγη ἔκτακτος καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου εἰς τὴν ἔδραν τῆς Βρωματοχημείας καὶ τὸ 1931 κατέστη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ἔδρας ταύτης. Τέλος τὸ 1946 καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας, ἀπεχώρησε τῆς διδασκαλίας λαβὼν τὸν τίτλον τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Μ. Μολυτεχνείου.

Διετέλεσεν, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, μέλος τοῦ Ἀν. Χημικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ἀν. Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἔνθα προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας. Ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἐπιτρο-

πής Προμηθειῶν τοῦ Κράτους διορίσθη μέλος ταύτης ὅπου καὶ ὑπηρέτησεν μέχρι τοῦ ἔτους 1956.

Συνέγραψε πλείστα συγγράμματα ὡς «Τὸ Ἑγχειρίδιον Χημείας μετὰ τῶν Ἐφαρμογῶν αὐτῆς» τὴν «Βρωματοχημείαν» κ.ἄ., ἐδημοσίευσεν δὲ καὶ πλείστας μελέτας ἐπὶ θεμάτων τῆς Χημείας τῶν τροφίμων. Διὰ τῆς διδασκαλίας του τόσο ἐν τῷ Στρατῷ, ὅσον καὶ ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ ἐμόρφωσεν ὀλοκλήρους γενεάς ἐπιστημόνων, αἵτινες εὐγνωμόνως θὰ τὸν ἐνθυμοῦνται. Ὡς ἄνθρωπος ὑπῆρξε σεμνός, συνετός, ἐξαιρετοῦ τιμιότητος καὶ εἰλικρινείας, δραστήριος καὶ ἐργατικός. Οἱ παλαιοὶ μαθηταὶ του καὶ οἱ συνεργάται θὰ περιβάλλουν πάντοτε μὲ ἀγάπην τὴν μνήμην του (*).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΣ (1873—1958)

Ἐγεννήθη εἰς Πειραιᾶ. Μετὰ τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς ἐνεγράφη εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης λαβὼν δίπλωμα χημικοῦ μηχανικοῦ ἐν ἔτει 1895.

Ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας ἐν ἔτει 1898 διορισθεὶς ὡς ἀναπληρωματικὸς ἐπιμελητῆς τοῦ ἐργαστηρίου τῆς Γενικῆς Χημείας, μεθ' ὃ ἐπιμελητῆς τοῦ Παθολογικοῦ Ἀνατομικοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, διδάξας Φυσιολογικὴν Χημείαν μέχρι τοῦ ἔτους 1912, ὅτε ἐξελέγη τακτικὸς καθηγητῆς τῆς Ὄργανικῆς Χημείας, καὶ ἰδρυτῆς τοῦ ὁμωνύμου Ἐργαστηρίου. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἠσχολήθη καὶ μὲ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἰδίως μὲ τὴν παρασκευὴν θειούχου ἄνθρακος, καὶ τὴν παρασκευὴν ἀμυλοσακχάρου. Συνέγραψεν ἀξιόλογον ἔργον «Περὶ ἀναλύσεως τῶν οὕρων» καὶ ἐν ἔτει 1905 ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ὡς ἄνω ἔργου του, ἀνηγορεύθη Ὑφηγητῆς τῆς Χημείας.

Διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Φυσιοδιφικῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1904 μέχρι τοῦ 1912.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 καὶ ἐφ' ἑξῆς ἦτοι μέχρι τοῦ ἔτους 1938 δτελόγῳ ὀρίου ἡλικίας ἀπεσύρθη τῆς ὑπηρεσίας, διετέλεσε μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Διετέλεσεν ἐπανεπιλεγμένως Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν.

Ἐν ἔτει 1920 ἴδρυσε τὸ Κεντρικὸν Ἐργαστήριον Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ διηύθυνεν αὐτὸ μέχρι τοῦ ἔτους 1929, ὅτε τοῦτο συνεχωνεύθη μὲ τὸ Γενικὸν Χημεῖον τοῦ Κράτους.

(*) Ψηφίσματα «Χημικὰ Χρονικά»: Μάϊος 1958. Βιογραφία ὑπὸ Π. Χριστοπούλου Καθηγητοῦ Ε.Μ.Π.

“Έγραψε περισπούδαστον ἔργον Ὀργανικῆς Χημείας, θεσπίσας σύστημα ὀνοματολογίας, ἐπικρατοῦν μέχρι σήμερον.

Διετέλεσε μέλος τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Πρόεδρος αὐτοῦ (1931).

Διετέλεσε Πρόεδρος τῶν 1828—29 θέσας τὸν θεμέλιον λίθον τῶν νέων ἱατρικῶν ἐργαστηρίων (*).

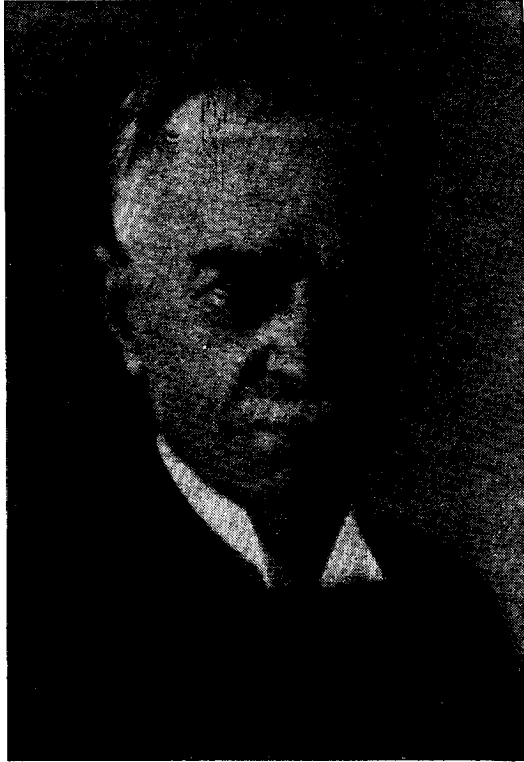
Ἐδημοσίευσε πολλὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας εἰς ἡμεδαπὴ καὶ ἀλλοδαπὴ Περιοδικὰ περιστρεφόμενας ἰδίως εἰς μελέτας καὶ ἐρεῦνας Ἑλληνικῶν προϊόντων.

Οἱ πολυπληθεῖς μαθηταὶ του, οἵτινες ἐθρήνησαν τὴν ἀπώλειαν τοῦ διδασκάλου καὶ Καθηγητοῦ των θά ἀναμιμνήσκονται μετὰ εὐγνωμοσύνης, σε-

βασμοῦ, καὶ ἀγάπης τὸν ἀγαπημένον διδάσκαλόν των, δι’ ὅσα ὑπὲρ αὐτῶν ἐμόχθησεν, καὶ δι’ ὅσα ὑπὲρ τοῦ Κλάδου καὶ τῆς ἐπιστήμης εἰργάσατο.

Ἐλαφρὸν ἔσεται τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς γῆς, ὅπερ ἐκάλυψε τὴν σορὸν σου Ἀειμνηστε Γεώργιε Ματθαίουπουλε.

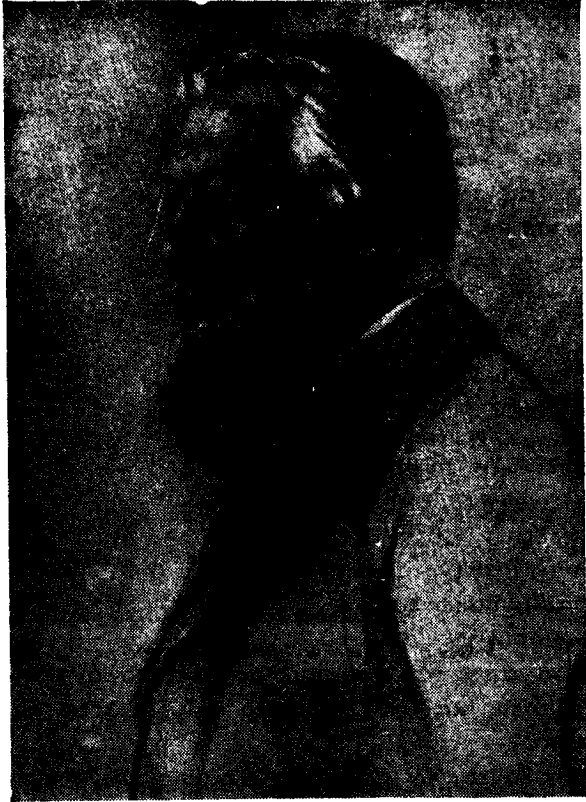
Αἰωνία σου ἡ μνήμη.

(*) Μιχαὴλ Στεφανίδου, «Ἱστορία τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς» τεῦχος Β'. 1952.

(**) «Χημικὰ Χρονικά»: Ἰούλιος 1958.

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

WILHELM OSTWALD

ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Ὁ κ. Δημήτριος Ἀγγελόπουλος μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ συνδέσμου συνταξιούχων (Τ.Ε.Α.Χ.), ἔσχε τὴν εὐγενῆ πρωτοβουλίαν νὰ ἀποστείλῃ πρὸς ἅπαντας τοὺς συναδέλφους μέλη τοῦ συνδέσμου μας περισπούδαστον μελέτην τοῦ ἐκτυπωθεῖσαν ὑπὸ τὸν τίτλον Ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν στελεχῶν τοῦ ἔτους 1957, ὡς καὶ ἕτερα ἀνάτυπα ἐκ τῶν ἀνακοινωθέντων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, πολλοῦ λόγου ἄξια.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου μας, οὐ μόνον ἐξέφρασε τὰς θερμὰς τοῦ εὐχαριστίας πρὸς τὸν κύριον Ἀγγελόπουλον, ἀλλὰ καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ προέδρου κ. Δημητρίου Κ. Δάλαμα ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ ἐπιληφθῆ τῆς ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ συνδέσμου μας συζητήσεως τοῦ ἀπὸ χημικῆς πλευρᾶς περιεχομένου, ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἰνστιτούτον ἐρευνῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν διατυπωμένων ὑπὸ μορφήν ἐκπαιδεύσεως τῶν στελεχῶν, ὡς καὶ περὶ τοῦ δυνατοῦ ὀργανώσεως ἑνὸς Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν, οὕτως ὥστε νὰ βοηθήσῃ εἰ δυνατόν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, τὴν τόσον ζηλευτὴν προσπάθειαν τοῦ συγγραφέως καὶ νὰ ἐνδιατρίψῃ εἰς ἐκτενῆ συζήτησιν, ἣτις θὰ περιστρέφεται εἰς θέματα σχετικὰ πρὸς τὰ ἔντυπα καὶ τὰ ὁποῖα ὄντως εἶναι θέματα μεγίστου ἐνδιαφέροντος.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀξιοποιηθοῦν αἱ πλουτοπαραγωγικαὶ πηγαὶ τῆς Πατρίδος μας ἄνευ ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης, ἣτις προϋποθέτει ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια ἄρτια.

Τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου περὶ ὀργανώσεως ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ὄχι μόνον τυγχάνουν γενικῆς ἐπιδοκίμασις παντὸς ἐπιστήμονος τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, ἀλλὰ καὶ ἀποτελοῦν ὑποχρέωσιν παντὸς Ἑλλήνος δυναμένου νὰ βοηθήσῃ ἠθικῶς ἢ ὑλικῶς, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῆ ὁ σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἰδρύσεως ἑνὸς ἄρτιου Ἰνστιτούτου Ἐπιστημονικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐφηρμοσμένων Ἐρευνῶν δὲν διαφεύγει τὴν ἀντίληψιν τῶν Κυβερνώντων, ἀλλὰ λόγοι οἰκονομικῆς φύσεως παρεμποδίζουν τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς τοιούτου μεγαλεπιβούλου σχεδίου, ὅπως ὑπὸ τοῦ συγγραφέως περιγράφεται.

Διακεκριμένοι χημικοὶ, καθηγηταὶ καὶ ἀκαδημαῖκοι, βουλευταὶ καὶ ὑπουργοὶ οἵτινες διεξήλθον τὴν ἔντυπον διατριβὴν καὶ ἐμελέτησαν τὴν ὑποβαλλομένην πρότασιν, οὐ μόνον ἐνέκριναν τὴν ἄποψιν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ ἐνδιαφέρωνται καὶ νὰ ἀπασχολοῦνται μὲ ποῖον τρόπον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ πραγματοποίησις του. Εἶναι ὀντως δυσχερὲς τὸ πρόβλημα καὶ περίπλοκον, οὐχὶ ὁμῶς καὶ ἀκατόρθωτον. Ὄταν καταστῆ κοινὴ συνείδησις καὶ ὅταν ἀποφασίσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐστερνισθῆ τὴν ἐκτέλεσίν του θὰ εὐρεθοῦν τὰ ἀπαιτούμενα οἰκονομικὰ μέσα, καθόσον τὸ ἐν προκειμένῳ Ἰνστιτούτον θὰ ἀποδώσῃ καρπὸς πρὸς ἀξιοποίησιν πολλῶν ἤδη ἀνεκμεταλλεῦτων πηγῶν τοῦ ἔθνικοῦ μας πλούτου (βάμβακος,

καπνοῦ, οἴνων, γάλακτος, οἴνοπνεύματος, μεταλλευμάτων, πετρωμάτων καὶ ἄλλων συναφῶν κλάδων πρὸς τε τὴν βιομηχανίαν ἐμπόριον καὶ γεωργίαν, ὡς καὶ χημικὰς ἐρεῦνας ἀποσκοπούσας τὴν ἀνακάλυψιν νέων χημικῶν ἐνώσεων διὰ θεραπευτικούς σκοποὺς κ.λ.).

Ἐπιστημονικὰ Ἰνστιτούτα ἰδιωτικὰ καὶ κρατικὰ λειτουργοῦν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν, καὶ τὰ ὅποια ἐπετέλεσαν καὶ ἐπιτελοῦν ἔργον μεγίστης σημασίας διὰ τὴν πρόδον καὶ ἀνάπτυξιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς Πατρίδος μας, ἀλλὰ Ἰνστιτούτον ὡς τὸ ὑπὸ τῶν ἐντύπων τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου ὑποδεικνυόμενον εἶναι ὄλως διάφορον διότι προϋποθέτει συγκέντρωσιν, ὄλων τῶν ἐιδικότητων εἰς ἓνα συγκρότημα κτιρίων ὅπου ἀπὸ κοινοῦ συνεργαζόμενοι οἱ ἐρευνηταὶ θὰ δύνανται νὰ ἀποδώσουν καρποὺς ἀπὸ ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς μεγάλου ἐνδιαφέροντος, ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων τῆς πατρίδος μας καὶ τὴν συνεργασίαν ἀνεγνωρισμένου κύρους ἐιδικότητων.

Ἐνα ἄλλο θέμα τὸ ὅποιον διαπραγματεύεται ὁ κ. Ἀγγελόπουλος εἰς τὰ ἔντυπά του, εἶναι ἡ κατάρτισις σχεδίου ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως στελεχῶν, καὶ σχέδιον ὀργανώσεως ἐργασίας σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Πατρίδος μας.

Παραθέτει σειρὰν ὀλόκληρον ὑποδείξεων, αἵτινες προϋποθέτου ἀρμοδιότητος ποικίλας. Λίαν δὲ ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ εἰς τὰ τεύχη συμπεριλαμβανόμενα σχεδιαγράμματα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τεχνικὴν μόρφωσιν δι' ἐιδικοὺς κλάδους, καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν, ἐκεῖνος ὅστις ἤθελεν ἐμβαθῆναι εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν διατυπουμένων θὰ ἀνεύρη πολύτιμα στοιχεῖα, ἀναφερόμενα εἰς λίαν καλῶς καὶ εὐρεῖαν περὶ παιδεύσεως ἀντίληψιν, ἰδίως ἀπὸ ἀπόψεως κλαδικῆς βιομηχανικῆς καὶ τεχνικῆς τοιαύτης ἐν συνόλῳ.

Ἐπὶ τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου παραχωροῦνται εὐμενῶς πρὸς ἐκτύπωσιν εἰς τὸ τρίτον ἀναμνηστικὸν τεῦχος διάφορα σχεδιαγράμματα, ἅτινα περιλαμβάνονται εἰς τὰ διανεμηθέντα ἔντυπά του πρὸς χάριν τῶν μελῶν τοῦ συνδέσμου μας, καὶ ἐκείνων, οἵτινες θὰ ἀποκτήσουν τὸ ἀναμνηστικὸν τεῦχος τῶν συνταξιούχων.

Οἱ συνταξιοῦχοι μέλη τοῦ συνδέσμου μας εὐχόμεθα ὅπως τὸ Κράτος ἀναμετρῶν καὶ ὑπολογίζον τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν κέκτηνται τὰ διατυπούμενα ὑπὸ τοῦ συναδέλφου μέλους κ. Δημητρίου Ἀγγελοπούλου, θὰ ἐνδιαφερθῆ, καὶ θὰ μελετήσῃ ἐμβριθῶς ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ συνειδήσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀναγραφομένων, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ὑπολογίζῃ εἰς τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα, ἀλλὰ εἰς τὸν σκοπὸν, πρὸς ἐκτέλεσιν οὐ μόνον τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐπιστημονικῶν καὶ Βιομηχανικῶν ἐφηρμοσμένων ἐρευνῶν τῆς Ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐφαρμογὴν σχεδίου ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (Ι.Ε.Ε.Π.)

ΓΕΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

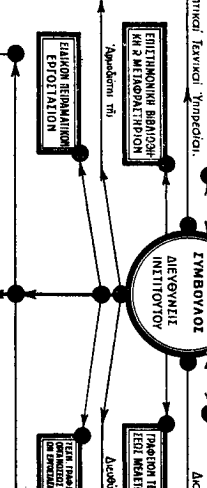
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΑ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

1. Συμμετοχή στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
2. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
3. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
4. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
5. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
6. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.

- A. Συμμετοχή στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
- B. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
- T. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.
- A. Πρωτοβουλία στην επιλογή των μελών του Γενικού Συμβουλίου.

7. Τεχνική και θεωρητική προεργασία.
8. Έκδοση των τεχνικών προδιαγραφών.
9. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
10. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
11. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
12. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.

- E. Έκδοση των τεχνικών προδιαγραφών.
7. Τεχνική και θεωρητική προεργασία.
8. Έκδοση των τεχνικών προδιαγραφών.
9. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
10. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
11. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
12. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.

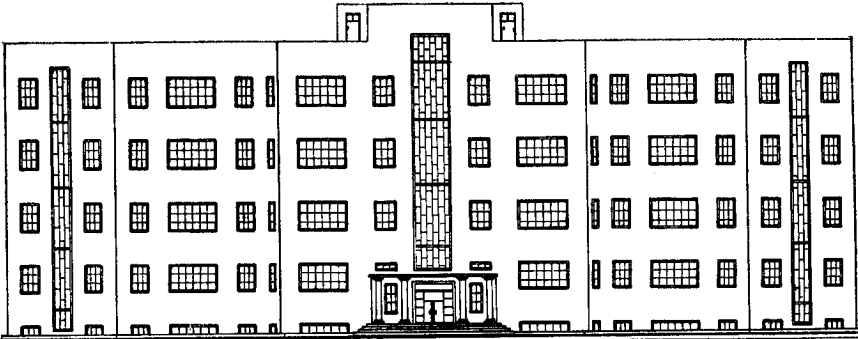
- I. Τεχνική και θεωρητική προεργασία.
- II. Έκδοση των τεχνικών προδιαγραφών.
- III. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- IV. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- V. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- VI. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- VII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- VIII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- IX. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- X. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XI. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.

1. Έκδοση των τεχνικών προδιαγραφών.
2. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
3. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
4. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
5. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
6. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
7. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
8. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
9. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
10. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
11. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
12. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
13. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
14. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
15. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
16. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
17. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.

- XIII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XIV. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XV. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XVI. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XVII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XVIII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XIX. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XX. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XXI. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XXII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XXIII. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.
- XXIV. Έκδοση των οικονομικών προδιαγραφών.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

11

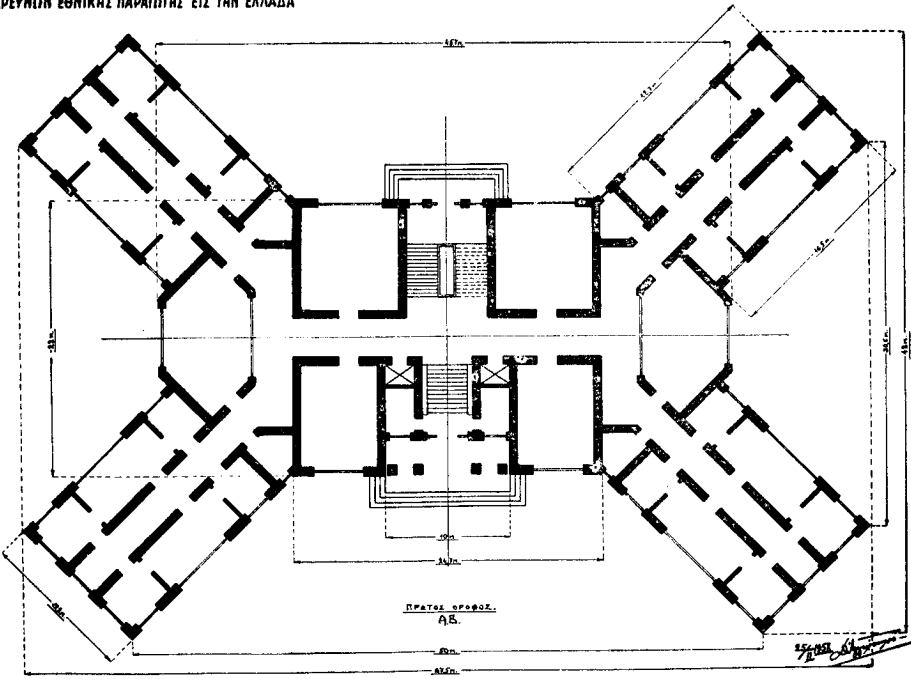

ΚΥΜΑΤΑ 1/600.

ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ
[Signature]

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

12

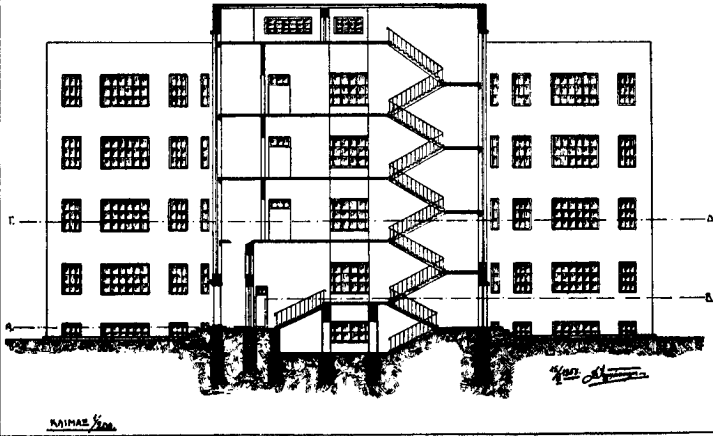
ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ
Α.Σ.

ΚΥΜΑΤΑ 1/600.

ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ
[Signature]

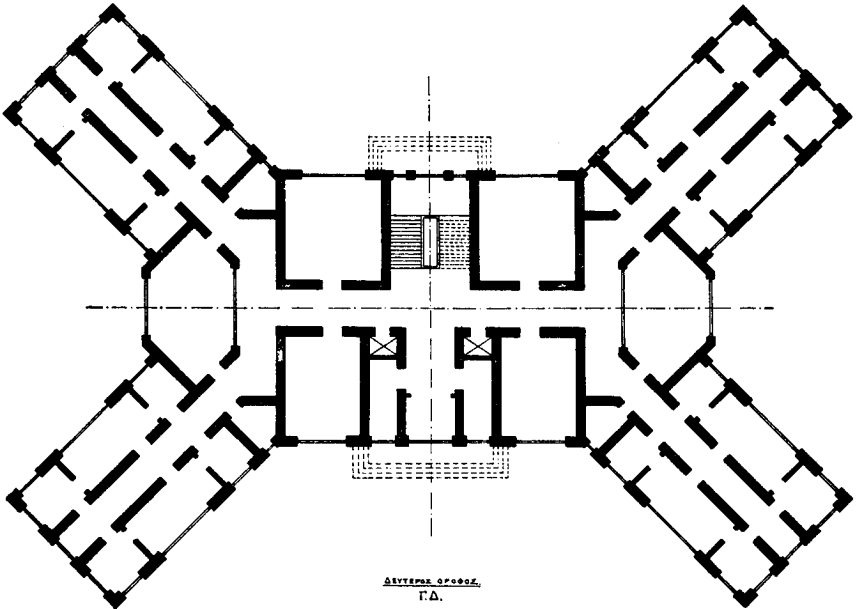
ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

IV

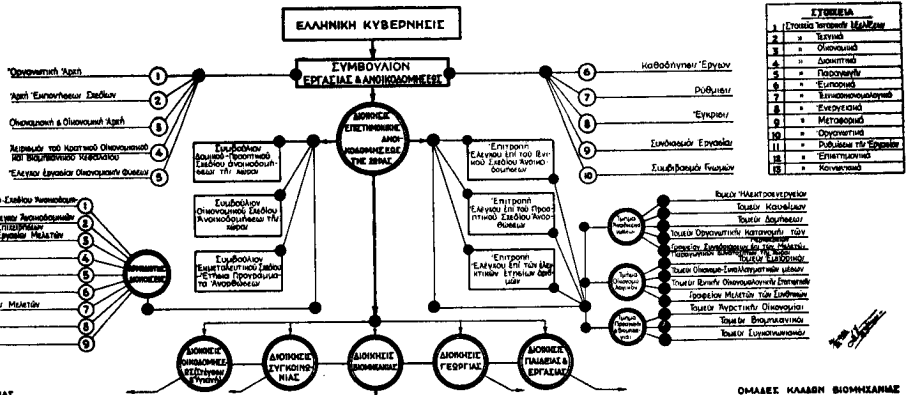
ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

I

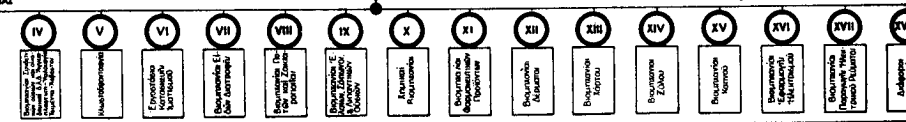

ΚΑΙΜΑΣ ΣΧΕΔ.

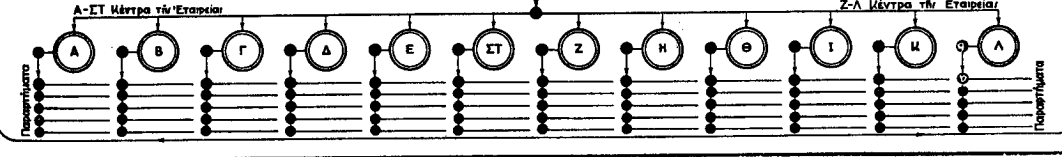
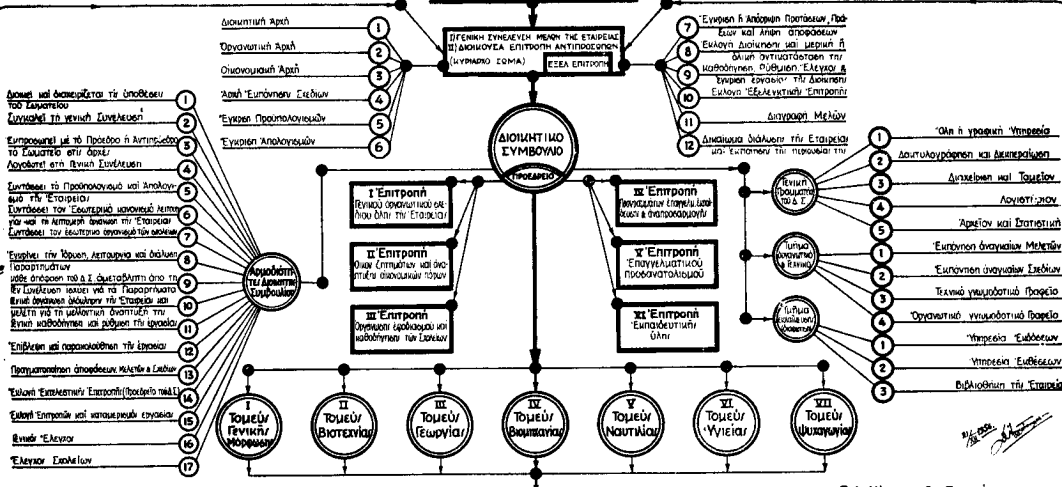
ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

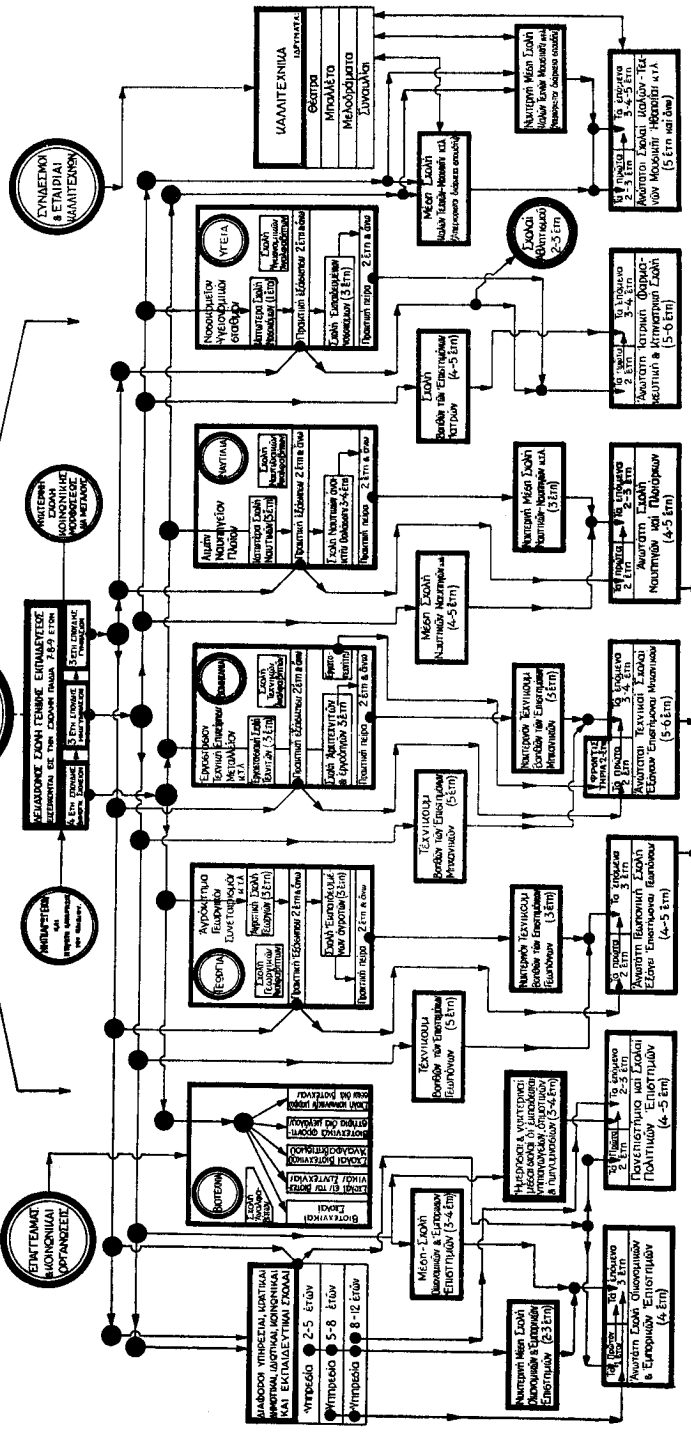
ΣΥΜΒΟΛΙΑ	
1	Πρόεδρος Συνεδρίου Μελών
2	Έγγραφο
3	Ομιλία
4	Δελτίο
5	Πρακτικά
6	Επιστολή
7	Καταστάσεις
8	Συμφωνία
9	Μηνιαίο
10	Οργανισμός
11	Ρυθμίσεις τής Εργασίας
12	Επιτηρητής
13	Κοινωνία

ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1985